Foreløbig beretning

fra udvalget angående

I. forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat),

II. forslag til lov om ikrafttræden af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat),

III. forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat og

IV. forslag til lov om ikrafttræden af lov om kommunal indkomstskat.

(Afgivet den 3. april 1968).

I fortsættelse af de af de pågældende folketingsudvalg tidligere optrykte bilag vedrørende kildeskat optrykkes vedlagt nogle bilag, der efter afgivelsen den 16. marts 1967 af tillægsbetænkning over forslag til lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m.v. (Kildeskat) har foreligget for det pågældende udvalg. Samtidig optrykkes de bilag, der forelå ved udvalgsbehandlingen i folketingsåret 1967-68 (1. samling) af forslag til lov om ikrafttræden af kildeskatteloven.

P. u. v.

Stetter,
formand.

Indholdsfortegnelse.

---

[1]) Bilag 1-38 er optrykt som bilag til betænkning af 13. marts 1967 over forslag til lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m.v. (Kildeskat) og forslag til lov om kommunal indkomstskat (Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg B. sp. 353 ff). Derudover er under betegnelsen bilag 1-4 optrykt nogle bilag i tillægsbetænkningen af 16. marts 1967 over de samme lovforslag (Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg B. sp. 293 ff).

[2]) Spørgsmål 1-63 er optrykt i bilag 1 og 2 til den under [1]) omtalte betænkning.

Bilag 39.

Spørgsmål til finansminister Grünbaum og ministerens besvarelser.

Spørgsmål 64 a):

Vil finansministeren oplyse, om der fra administrationsrådets ledelse er modtaget forslag vedrørende kildeskattens administration, og i bekræftende fald hvornår?

Svar af 3. august 1967:

Der er ikke fra administrationsrådets ledelse modtaget noget forslag vedrørende kildeskattens administration. Derimod er der fra administrationsrådets sekretariat — som led i det på skattedepartementets foranledning etablerede interne samarbejde på embedsmandsplan — til skattedepartementet afgivet et notat af 9. februar 1967 omhandlende administration af kildeskat for A-skatteydere.

Spørgsmål 64 b):

Vil finansministeren, hvis et sådant forslag foreligger, oplyse udvalget om forslagets indhold, og hvis et egentligt forslag ikke foreligger, give meddelelse om indholdet af henvendelser angående kildeskattens administration fra administrationsrådets ledelse?

Svar af 3. august 1967:

Der henvises til det vedlagte notat af 9. februar 1967 fra administrationsrådets sekretariat (underbilag 1). Som det fremgår, er der her tale om et arbejdsdokument. Dette har været overvejet nøje i skattedepartementet og drøftet med administrationsrådets sekretariat.

Spørgsmål 64 c):

Der ønskes — eventuelt under et samråd — ministerens kommentar til administrationsrådets henvendelse.

Svar:

Det nævnte notat af 9. februar 1967 indeholder en skitse til en løbende, central beregning af forskudsskatter for A-skatteydere (lønmodtagere m. fl.) på grundlag af indberetninger fra arbejdsgiverne forud for hver lønningsdag. De arbejdsgivere, der ikke kan indberette lønoplysningerne så betids (to dage før lønningsdagen), at en central beregning af skatten kan finde sted, må dog selv beregne skatten under anvendelse af en såkaldt trækprocent, der beregnes løbende for hver lønmodtager. Det synes forudsat — uden at det dog fremgår udtrykkeligt af systembeskrivelsen — at skatteberegningen, hvad enten denne foretages centralt eller af arbejdsgiveren, sker efter et kumulativt skattetræksystem. Til denne systemskitse bemærkes:

I. I en række tilfælde, f. eks. ved korttidsansættelser o. lign., vil det være vanskeligt eller umuligt for en arbejdsgiver at foretage nøjagtig opgørelse og indberetning af lønnen, 2 dage før denne skal udbetales. I disse tilfælde måtte arbejdsgiveren derfor selv beregne skatteindeholdelsen på grundlag af den trækprocent, der er opgjort af den centrale skattemyndighed i forbindelse med en tidligere lønudbetaling til vedkommende lønmodtager. Hvor talen er om nyansatte arbejdstagere, ville arbejdsgiveren i øvrigt ikke umiddelbart være bekendt med denne trækprocent. Der ville her blive nærliggende fare for ophobning af differencer. Sådanne differencer måtte antagelig reguleres i forbindelse med senere lønudbetalinger, der eventuelt ville finde sted fra skiftende arbejdsgivere.

Ordningen ville efter finansministeriets vurdering fungere meget utilfredsstillende for en del arbejdstagere, herunder løsarbejdere m. fl., men også for de arbejdsgivere,

som i særlig grad beskæftiger disse arbejdstagere. En væsentlig del af disse arbejdsgivere ville sandsynligvis høre til de kategorier, f. eks. landbrugere og håndværkere — bl. a. inden for det store byggeområde — for hvem det er særligt ønskeligt, at indeholdelsesordningen tilrettelægges så enkelt som muligt.

Ordningen med central forskudsskatteberegning på grundlag af stadige forhåndsindberetninger om lønnens størrelse ved hver eneste lønudbetaling i de enkelte virksomheder ville endvidere medføre ulemper for arbejdsgiverne derved, at lønberegningerne og udbetalingerne af løn — med fradrag af forskudsskat — ville blive opdelt i 2 arbejdsgange. Ikke mindst for større arbejdsgivere kunne dette føles ganske unødvendigt og besværligt, idet de selv kunne tilrettelægge beregningerne og indeholdelserne på en enklere måde, eventuelt maskinelt.

Sammenfattende må det herefter siges, at ordningen ville medføre væsentligt mere besvær for arbejdsgiverne som helhed end den i loven forudsatte ordning. Samtidig ville ordningen medføre øgede vanskeligheder for de myndigheder, der skal føre kontrol med arbejdsgivernes indeholdelser, ligesom ordningen i en række tilfælde ville virke meget utilfredsstillende i forhold til lønmodtagerne.

II. Det skitserede system ville være yderst ømfindtligt over for selv ganske små forsinkelser, som næsten uundgåeligt måtte opstå i en række tilfælde, og som kunne skyldes ikke alene arbejdsgiveren, men også de af dette system nødvendiggjorte uhyre mange postforsendelser. Eventuelle forsinkelser eller fejl i postgangen ville derved give særlige problemer, og det omfattende og forcerede manuelle arbejde med omsætning af arbejdsgiverindberetningerne til maskinelt læselig form ville også gøre systemet særdeles ømfindtligt. Det måtte frygtes, at de nødvendige justeringer af forekommende fejl ville virke stærkt belastende for såvel arbejdsgiverne og arbejdstagerne som skattemyndighederne.

III. I notatet af 9. februar 1967 er i resumeet under nr. 1-8 opregnet fordele ved det skitserede system.

1. „Arbejdsgivernes medvirken kan reduceres til at omfatte indberetning af bruttoløn og personnummer, hvilket vil opfattes som en lettelse i forhold til andre ordninger."

Kommentar.

Det skitserede system vil, som ovenfor nævnt, medføre væsentligt mere besvær for arbejdsgiverne som helhed end den i loven forudsatte ordning.

2. „Omgående kontrol med korrekt og rettidig indbetaling fra arbejdsgiverne."

Kommentar.

Det skitserede system vil efter finansministeriets vurdering ikke give bedre eller hurtigere kontrolmulighed end den i loven forudsatte ordning.

3. „Der skabes et bedre grundlag for den ligningsmæssige kontrol med arbejdsgivernes regnskabsangivelser."

Kommentar.

Den omstændighed, at man vil bebyrde arbejdsgiverne med de ugentlige indberetninger til databehandlingen, skaber ikke i sig selv hverken bedre eller dårligere grundlag for den ligningsmæssige kontrol.

4. „Det er for lønningers vedkommende unødvendigt at skelne mellem hovedindtægt og biindtægter. Kildeskatten får derved i højere grad karakter af en definitiv skat."

Kommentar.

En sondring mellem hovedindtægt og biindtægter rummer i praksis ingen vanskeligheder, hverken i forhold til arbejdsgiveren, som skal henholde sig til oplysningerne i skattekort eller bikort, eller i forhold til lønmodtagerne eller skattemyndighederne.

Hvad angår spørgsmålet om definitiv skatteberegning henvises til kommentaren ad 5.

5. „Den stadig ajourførte trækprocent sikrer, at egentlige efterreguleringer skal finde sted i væsentligt mindre omfang end forudsat i lovforslaget, hvortil kommer, at efterreguleringer så godt som helt ville kunne undgås, såfremt der indførtes en beskatning af renteindtægter m. v. ved udbetalingen (kuponskat). Også en sådan beskatning ville kunne administreres gennem den her skitserede ordning."

Kommentar.

I overensstemmelse med de hidtidige regler om opgørelsen af den skattepligtige indkomst skal den endelige skatteberegning efter kildeskatteloven foretages på årsbasis. Det indebærer bl. a., at fradrag (udgiftsfradrag og personfradrag) såvel som progressionen efter de til enhver tid gældende skatteskalaer skal beregnes på grundlag af en samlet indkomstopgørelse efter indkomstårets udløb.

De korrektioner ved slutskatteberegningen, som måtte følge af, at progressionen i skatteskalaerne skal opgøres på årsbasis, vil naturligvis kunne undgås, når det forudsættes, at indeholdelse af forskudsskat skal ske efter et kumulativt skattetræksystem, jfr. herved indledningen af svaret til spørgsmål 64 c). Imidlertid vil der være tekniske muligheder for at opnå tilsvarende fordele uden anvendelse af skitsens system med løbende central skatteberegning eller beregning af en trækprocent. Det kan f. eks. ske ved periodiske maskinelle kontrolberegninger efter et kumulativt system, hvilket den i loven forudsatte ordning også rummer mulighed for. Også efter lovens system vil man til dataanlægget modtage alle de oplysninger, der er nødvendige for denne beregning. Disse spørgsmål har gennem længere tid været overvejet i skattedepartementet — også før man modtog administrationsrådets skitse.

Den skatteberegningsmetode, som skitsen bygger på, er altså ikke nogen nødvendig forudsætning for at foretage en kumulativ regulering af skattebetalingen.

Hvad angår spørgsmålet om beskatningen af renteindtægter m. v. ved indbetalingen (kuponskat) bemærkes, at det skitserede system ikke indeholder bidrag til løsning af de problemer, der i denne forbindelse melder sig med hensyn til renter af private pantebreve, usikrede gældsfordringer m. v. og visse udenlandske lån, jfr. herved de indledende bemærkninger til lovforslagets kapitel VI.

6. „Indeholdelsen af kommuneskatten kan ændres næsten omgående efter skatteyderens flytning, og der kan afregnes løbende til kommunerne."

Kommentar.

Uanset flytning i løbet af et indkomstår skal kommuneskat betales efter de regler, der gælder for den oprindelige bopælskommune. Bemærkningen om ændring efter flytning må derfor bero på en misforståelse.

Da den endelige skatteberegning sker på årsbasis, uanset hvilket af de 2 systemer der anvendes, kan kommuneskatten først endeligt opgøres ved årets udgang.

7. „Kommunernes medvirken ved opkrævning af statsskatter reduceres, hvorved det vederlag, kommunerne oppebærer fra staten for skatteopkrævning, vil kunne reduceres tilsvarende."

Kommentar.

Der er ingen grund til at tro, at kommunernes funktioner i forbindelse med skatteopkrævningen vil blive af mindre omfang ved det skitserede system end ved den i loven forudsatte ordning.

8. „Ordningen vil som biprodukt kunne give et langt mere aktuelt billede af konjunktursvingningerne end nogen anden kendt fremgangsmåde."

Kommentar.

Det er rigtigt, at når arbejdsgiverne som forudsat i skitsen skal indberette hver gang, der udbetales løn, får man mulighed for at opgøre de udbetalte lønninger på et tidligere tidspunkt end efter lovens system. Spørgsmålet er imidlertid, om denne fordel vejer tilstrækkeligt til over for det forøgede besvær for arbejdsgiverne. Det må antages, at den i loven forudsatte månedlige indberetning vil give et ud fra et konjunkturpolitisk synspunkt fuldt ud tilstrækkeligt billede af lønudviklingen.

IV. Da der, jfr. opregningen i afsnit III, ikke synes at være sådanne fordele forbundne med det skitserede system, som kan opveje de ulemper, der er omtalt under afsnit I og II, har man i det hidtidige arbejde med kildeskatteordningens administrative tilrettelæggelse anset det for rigtigst ikke at bygge på skitsens forslag til en løbende central beregning af A-skatter.

Hvad angår eventuelle muligheder for et kumulativt skattetræk undersøger finansministeriet fortsat mulighederne for at opnå de hermed forbundne fordele med hensyn til bedre overensstemmelse mellem forskudstræk og slutopgørelse.

Det kan i øvrigt oplyses, at man under

det hidtidige planlægningsarbejde som en selvfølge har forudsat, at der i videst mulig udstrækning skal anvendes EDB ved administrationen af kildeskatteordningen.

Spørgsmål 65:

Hvis man stiller sig som opgave at skabe mulighed for, at lønmodtagerne hos arbejdsgivere med få ansatte selv skulle indbetale deres løbende skat, hvorledes kan da regler (herunder kontrolregler) mest praktisk udformes?

Svar af 1. september 1967:

Der er næppe anden mulighed for at gennemføre den nævnte ordning end at lade de pågældende lønmodtagere betale B-skat efter skattebillet eller sætte dem i stand til selv at beregne A-skatten.

Hvis lønmodtageren skal betale B-skat af sin indtægt, må der ved forskudsligningen skønnes over, hvilken skattepligtig indtægt han vil få i indkomståret. På dette grundlag må der foretages beregning af den foreløbige skat, og en skattebillet tilsendes lønmodtageren. Skatten må formentlig som for andre B-skatteydere betales med lige store beløb over 8 terminer, og man vil ikke få den tilpasning af skatten til den løbende indtægt, som ellers opnås for lønmodtagere. Det må antages, at der vil blive en større tendens til afvigelser mellem foreløbig og endelig skat, idet skønnet over den forventede indkomst ofte vil hvile på et meget usikkert grundlag.

Man må af praktiske grunde lægge vægten på forholdene ved forskudsligningen. Hvis lønmodtageren i indkomstårets løb får ansættelse hos en større arbejdsgiver, må han derfor fortsætte med at betale skat i henhold til den modtagne skattebillet, således at han skal holdes uden for skatteindeholdelsen hos den pågældende arbejdsgiver. Det vil volde vanskeligheder ved arbejdsgiverens indberetninger om ansatte og den kontrol, der skal føres med A-skat, at der på denne måde kan være nogle lønmodtagere hos en arbejdsgiver, som ikke omfattes af kildebeskatningen.

I det hele taget vil undtagelsesordningen, hvis den indrettes som foran beskrevet, betyde et væsentligt afbræk i systemet, idet det vil være vanskeligt at indpasse den i de maskinelle procedurer, som forudsættes anvendt.

Den anden mulighed er som nævnt, at lønmodtageren sættes i stand til selv at beregne den løbende A-skat. Han vil dog næppe have bedre forudsætninger for dette end arbejdsgiveren, og der vil for så vidt ikke være noget vundet ved denne ændring. Arbejdsgiveren vil alligevel ikke kunne frigøres helt for pligter i forbindelse med kildebeskatningen. En kontrol med lønmodtagerens beregning af skatten og med indbetalingen må nemlig forudsætte, at arbejdsgiveren indsender redegørelser til skattemyndighederne med oplysning om, hvem der er udbetalt løn til, for hvilken periode samt lønnens størrelse. Arbejdsgiveren må også beholde visse indberetningspligter til arbejdsgiverregisteret. Bl. a. vil det være nødvendigt at få oplysning fra ham om fratræden af medarbejdere. Ordningen vil stille væsentlig større krav til myndighedernes kontrol og give mere administration bl. a. i tilfælde, hvor en lønmodtager skifter fra en arbejdsgiver med få ansatte til en arbejdsgiver, der omfattes af den almindelige indeholdelsesordning.

Om begge ordninger gælder, at de vil rejse de sædvanlige afgrænsningsproblemer m. v. Der måtte tages stilling til, ved hvilket antal ansatte grænsen skal lægges, og hvilket tidspunkt der skal være afgørende. Endvidere måtte der gives regler for tilfælde, hvor antallet af ansatte hos arbejdsgiveren bevæger sig over eller under grænsen.

Spørgsmål 66:

Hvilke muligheder er der for bl. a. ved datateknik at kombinere arbejdsgivernes indbetaling af kildeskat, ATP, sygeløn og andre offentlige bidrag til én beregning og én indbetaling, hvorefter forudsættes efterfølgende central fordeling af de samlede indbetalte beløb?

Svar af 1. september 1967:

Det vil antagelig være muligt at slå skattetrækket sammen med bidragene til de nævnte ordninger. Det vil dog kræve et meget stort planlægningsarbejde. Man har fundet det mest hensigtsmæssigt, at selve kildeskatteordningen søges iværksat snarest muligt, men således at der åbnes mulighed for at

inddrage andre offentlige bidrag under ordningen på et senere tidspunkt, når arbejdet med tilrettelæggelsen heraf er tilendebragt.

Spørgsmål 67:

Hvor langt er finansministerens forhandlinger med kommunerne kommet, og hvad kan der oplyses om de hidtidige forhandlinger?

Svar af 14. september 1967:

Ved et møde mellem finansministeren og købstadforeningens formand den 12. april 1967 blev der truffet aftale om, at spørgsmål af fælles interesse for staten og kommunerne i forbindelse med iværksættelsen af kildeskatteordningen skulle drøftes mellem skattedepartementet og et udvalg, der repræsenterede kommunerne. De tre kommunale sammenslutninger samt Københavns og Frederiksberg kommuner nedsatte derefter et særligt tjenestemandsudvalg med sekretariat i købstadforeningen. Ved en række møder mellem skattedepartementets embedsmænd og det pågældende udvalg har man drøftet spørgsmål angående kildeskatteordningens indhold, herunder spørgsmål af ligningsmæssig art og forhold, der vedrører EDB-arbejdet under kildeskatteordningen.

Der har endvidere været afholdt tre møder hos finansministeren, i hvilke også den øverste ledelse i de kommunale organisationer og Københavns og Frederiksberg kommuner har været repræsenteret. Det sidste af disse møder blev afholdt den 14. september 1967, hvor man blev enig om følgende fordeling af det med kildeskattens administration forbundne arbejde mellem staten og kommunerne:

1) Den endelige ligning (slutligningen) skal som hidtil udføres af kommunen i første instans.

2) Kommunerne udfører ligeledes forskudsligningen. Den nærmere forretningsgang ved forskudsligningen skal senere fastlægges efter forhandling med kommunerne. Hvor det administrative arbejde i forbindelse med forskudsligningen ikke lader sig bestride på fyldestgørende måde ved kommunal foranstaltning, f. eks. på grund af vedkommende kommunes ringe størrelse, skal statens skattemyndigheder yde den fornødne administrative bistand.

3) Kildeskatteadministrationen opbygges omkring et centralt skatteyderregister og et centralt arbejdsgiverregister. Disse registre benyttes ved alle konterings-, kontrol-, beregnings- og udskrivningsopgaver, som udføres ved EDB.

4) Med det centrale skatteyderregister som grundlag anvendes i de kommunale EDB-centraler delregistre, ved hjælp af hvilke følgende beregnings- og udskrivningsopgaver udføres af de kommunale EDB-centraler.

a) Udskrivning af materiale til forskudsligning og endelig ligning.
b) Beregning af foreløbig B-skat og fordeling af A-skatteyderes fradrag på relevante lønningsperioder samt udskrivning af skattekort og skattebilletter m.v.
c) Slutskatteberegning, medmindre det viser sig mere hensigtsmæssigt at lade arbejdet udføre centralt.
d) Udskrivning af restskattebilletter m. v.

Det er en forudsætning for denne ordning, at der sker den fornødne standardisering af materiale og systemer hos kommunerne og de kommunale EDB-centraler bl. a. med henblik på muligheden for tilsyn og kontrol fra de statslige reviderende myndigheder.

5) På grundlag af det centrale arbejdsgiverregister kan oprettes og vedligeholdes registre (lister el. lign.) i de enkelte kommuner for de her hjemmehørende arbejdsgivere, således at der herved skabes mulighed for, at kommunerne (eventuelt i en overgangsperiode) foretager en summarisk kontrol med arbejdsgiverredegørelserne.

6) Alle skatteindbetalinger sker centralt over en postgirokonto. Der gives kommunerne løbende underretning om alle indbetalinger eventuelt i form af lister, hvor skatteyderne er sorteret i nummerorden. Listerne kan benyttes til manuel bogføring, hvis denne sikkerhedsforanstaltning findes nødvendig i en overgangsperiode. Restancer indrives af kommunerne.

7) På længere sigt kan et mere centraliseret system vise sig hensigtsmæssigt. Det er herved lagt til grund, at de omtalte EDB-opgaver ikke nødvendiggør væsentlige udvidelser i de kommunale centraler, således at der ikke i denne henseende bliver nogen hindring for senere ændringer.

Spørgsmål 68:

Udvalget udbeder sig en redegørelse fra

finansministeren om udformningen af det endelige kildeskattesystem med oplysninger om finansministerens stilling til ønsket om en mere definitiv ordning for skatteyderne.

Svar af 8. januar 1968:

Den administrative tilrettelæggelse af kildeskatteordningen vil fremgå af underbilag 3.

Den skat, der efter kildeskatteloven skal opkræves løbende af indtægten, er en foreløbig skat, der modregnes i den slutskat, som pålignes efter indkomstårets udløb.

Når man har valgt denne løsning og ikke en såkaldt definitiv skat, skyldes det, at vi fortsat skal have *året* som grundlag for skatteberegningen. Dette har der ikke hidtil været rejst indvendinger imod. Desuden vil en definitiv beskatning være uigennemførlig over for indtægt af selvstændig erhvervsvirksomhed og dermed ligestillede indtægter. Den måtte derfor nødvendigvis begrænses til lønindtægt og lignende indtægt, som stort set udgør en nettoindkomst for modtageren. Hertil kommer, at under en definitiv *lønskat* måtte den enkelte lønindtægt beskattes for sig, uden at man tog hensyn til de indtægter, skatteyderen måtte have fra andre indkomstkilder, eller til hans udgifter i forbindelse med indtægt fra sådanne andre kilder.

En definitiv samtidighedsskat ville således på afgørende måde bryde med det hidtidige princip, hvorefter skatteyderens *samlede årsindkomst* er grundlaget for indkomstbeskatningen.

Selv om den løbende beskatning herefter nødvendigvis må blive en foreløbig skat, der reguleres efter årets udløb, må målsætningen naturligvis være, at der i størst muligt omfang bliver overensstemmelse mellem den foreløbige skat og slutskatten, der først endeligt kan opgøres, når året er gået.

Mulighederne herfor er forskellige for på den ene side løn- og pensionsindtægter m.v. og på den anden side indtægt af selvstændig erhvervsvirksomhed og dermed ligestillet indtægt, d.v.s. B-indtægter og formue.

For så vidt angår B-indtægter og formue må beskatningsgrundlaget forud for indkomståret fastsættes foreløbigt ved et skøn over den forventede indkomst i årets løb og formuens forventede størrelse ved årets slutning. Det må forudses, at dette skøn i en række tilfælde vil være forbundet med ret stor usikkerhed. Fuld overensstemmelse mellem foreløbig skat og slutskat vil derfor være vanskelig at opnå for en skatteyder, der har B-indtægt eller skattepligtig formue. Det samme gælder for en skatteyder, der har indtægt af aktieudbytte, hvori der skal ske en foreløbig indeholdelse med 30 pct.

Reglen i lovens § 27 om skattefrihed for visse B-indkomster under 600 kr. årlig kan dog medvirke til at gøre kildebeskatningen definitiv for mange A-skatteydere.

For skatteydere, der kun har A-indtægter, er muligheden for at opnå overensstemmelse mellem den foreløbige kildeskat og slutskatten væsentlig større, idet arbejdsgiveren skal foretage indeholdelse i den faktiske indkomst, efterhånden som den indtjenes. Der er dog også her en vanskelighed ved at opnå fuld overensstemmelse, idet de fradrag, som lønmodtageren har krav på ved den endelige årsopgørelse af den skattepligtige indkomst, først med sikkerhed kendes, når året er gået. Der må således forud for indkomståret foretages et skøn over de forventede fradrag. For at formindske mulighederne for uoverensstemmelse på fradragssiden har man i kildeskatteloven foretaget en standardisering af en række af de fradrag, som i henhold til den almindelige skattelovgivning indrømmes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Det vil herved i mange tilfælde være muligt på forhånd at fastslå størrelsen af de fradrag, der vil tilkomme den skattepligtige ved den endelige beskatning efter indkomstårets udløb.

Når kildeskatten er en foreløbig skat, der beregnes på grundlag af lønnen i den *enkelte lønningsperiode*, medens slutskatten beregnes af den skattepligtige indkomst på *årsbasis*, vil det dernæst altid under en progressiv beskatning være et problem at få den samlede kildeskat for hele året til at svare præcist til den skat, der skal betales af den skattepligtige årsindtægt.

Man kan her benytte forskellige metoder til at beregne den kildeskat, som skal indeholdes i lønnen. Efter loven skal kildeskatten, når der er tale om lønindkomst m. v. fra hovedarbejdsgiveren, beregnes efter en progressiv opkrævningstabel. Øvrig A-indkomst, som lønmodtageren måtte have, beskattes med en fast procent, der fastsættes individuelt for den enkelte lønmodtager. Der

er næppe tvivl om, at tabeltræk-metoden er den metode, der kommer nærmest til en definitiv beskatning, men af forskellige grunde — herunder først og fremmest hensynet til arbejdsgiverne — vil der i overensstemmelse med et ønske fra Dansk Arbejdsgiverforening blive fremsat ændringsforslag til kildeskatteloven, hvorefter kildeskatten i *alle* tilfælde skal indeholdes med en for den enkelte skatteyder individuelt fastsat procent, der anføres på skattekortet sammen med det fastsatte samlede fradragsbeløb. Nærmere redegørelse for procenttrækordningen vil fremkomme i forbindelse med det nævnte ændringsforslag.

Hvad angår den såkaldte *kumulative* ordning, kan herom henvises til notat af 19. september 1967, der dengang blev fremsendt til kildeskatteudvalget[1]). Der er heri peget på muligheden for en kvartalsvis regulering, hvis en sådan skulle vise sig hensigtsmæssig.

Spørgsmål 69:

Udvalget udbeder sig den i Politiken for den 11. oktober 1967 nævnte henvendelse fra kommunerne til finansministeren om kildeskattens administration og ikrafttrædelsestidspunktet samt finansministerens kommentar til denne henvendelse.

Svar af 8. januar 1968:

Eksemplarer af kommunernes henvendelse af 10. oktober 1967 vedlægges som underbilag 2.

Der er heri foretaget en vurdering af mulighederne for at gennemføre et kommunalt forslag af august 1967 til administration af kildeskatten. Skrivelsen munder ud i, at det må betragtes som tvivlsomt, om der vil være mulighed for at planlægge, programmere og afprøve dette system så betids, at det kan gennemføres pr. 1. januar 1969.

Det kommunale forslag afviger fra det administrative kildeskattesystem, der er forudsat i kildeskatteloven, og som finansministeriet har lagt til grund for det videre planlægningsarbejde. Kommunernes vurdering af deres eget forslag kan derfor ikke umiddelbart overføres på lovens system. Dette sidste bygger på anvendelse af EDB på grundlag af en central registrering af skatteydere og arbejdsgivere. I øvrigt blev der, som tidligere meddelt folketingets udvalg angående kildeskat (besvarelse af sp. 65), den 14. september 1967 som resultat af drøftelserne med kommunerne indgået en aftale om fordelingen af det med kildeskattens administration forbundne arbejde mellem staten og kommunerne (jfr. underbilag 3). Denne aftale er baseret på en kombination af den centrale løsning og en vis decentralisering.

Datacentralen har givet udtryk for, at tilrettelæggelsen af de hermed nødvendige EDB-opgaver vil kunne tilendebringes inden for de givne frister under forudsætning af, at det nødvendige beslutningsgrundlag tilvejebringes inden for visse tidsmæssige rammer, samt af, at det nuværende arbejdsgrundlag, der hviler på aftalen af 14. september 1967, ikke ændres. Det er finansministeriets opfattelse, at også de øvrige administrative opgaver vil kunne tilrettelægges med henblik på en gennemførelse af kildeskatten pr. 1. januar 1969.

Spørgsmål 70:

Udvalget udbeder sig en redegørelse for det manuelle overgangssystem, der skal virke, indtil kildeskatten kan administreres ved hjælp af EDB.

Svar af 8. januar 1968:

Som det fremgår af det under spørgsmål 69 omtalte og det vedlagte notat med redegørelse for den administrative tilrettelæggelse af kildeskatteordningen (underbilag 3), vil denne allerede fra starten blive baseret på anvendelse af EDB i videst muligt omfang. Det er således ikke tanken at benytte et manuelt overgangssystem.

De særordninger, der tænkes gennemført i overgangsperioden, vedrører først og fremmest områder, hvor kildeskattens start i sig selv nødvendiggør dette, f. eks. med hensyn til forskudsligningens gennemførelse (jfr. den nævnte redegørelses pkt. 2). Hvis det findes nødvendigt, vil man dog på nogle områder som en sikkerhedsforanstaltning i en overgangsperiode kunne opretholde en manuel behandling ved siden af den maskinelle.

Spørgsmål 71:

Udvalget udbeder sig prokurist, civil-

[1]) Optrykt som bilag *43*.

økonom Finn Berentsens artikel „Kildeskat med håndkraft — også i erhvervsvirksomhederne" i Management nr. 12 af 1. december 1967 samt finansministerens kommentarer til denne.

Svar af 8. januar 1968:

Eksemplarer af artiklen vedlægges som underbilag 4.

Til det i artiklen anførte skal udtales:

Arbejdsgivernes opgaver vil bestå i at beregne og indeholde kildeskat ved hver lønudbetaling, at indbetale de indeholdte skattebeløb månedligt samt at indsende periodiske (som regel kvartalsvise) redegørelser for indeholdelserne. Oplysning om til- og afgang af arbejdstagere vil normalt kunne afgives i redegørelsen.

Skattetrækket skal efter loven som hovedregel foretages på grundlag af tabeller. Som oplyst i besvarelsen af spørgsmål 68 vil der blive fremsat ændringsforslag om en ordning med procenttræk. Efter ændringsforslaget skal skattetrækket i alle tilfælde beregnes med den på skattekortet anførte trækprocent, efter at det ligeledes på skattekortet anførte fradrag er trukket fra i den udbetalte løn.

Det forudsættes (ganske udokumenteret) i artiklen, at kildeskatten for de fleste virksomheder vil betyde en fuldstændig ændring af deres nuværende lønsystemer. Der savnes imidlertid i artiklen en nærmere forklaring på, hvorfor så forholdsvis enkle opgaver som de ovenfor nævnte i sig selv skulle nødvendiggøre en omlægning af lønsystemerne. Det må i denne forbindelse være nærliggende at gå ud fra, at der ved opbygningen af eksisterende EDB-lønsystemer er taget hensyn til muligheden for at indbygge senere ændringer f. eks. i forbindelse med kollektive og individuelle overenskomster om indeholdelse i lønnen af pensionsbidrag o. lign. Der er da heller ikke under de ret indgående drøftelser, der er ført med Dansk Arbejdsgiverforenings løn- og regnskabskyndige om kildeskatteordningen, fremkommet sådanne indvendinger.

Eventuelle behov for gennemgribende ændringer af eksisterende lønsystemer vil således ikke i sig selv skyldes arbejdsgivernes opgaver i forbindelse med kildeskatten.

Det er i artiklen omtalt, at det i loven forudsatte tabeltræk kan skabe særligt store problemer. Som omtalt ovenfor vil der blive foreslået lovændring på dette punkt. En ordning med procenttræk vil i høj grad lette planlægningsarbejdet for EDB-arbejdsgiverne, og skattedepartementets kildeskattedirektorat har i sit videre arbejde med den administrative ordning fast kontakt med Arbejdsgiverforeningens eksperter på de pågældende områder.

De enkelte arbejdsgivere vil naturligvis i tide få underretning om de nærmere retningslinjer for løsningen af kildeskatteopgaven, og det vil således ikke, som forudsat i artiklen, være nødvendigt for den enkelte arbejdsgiver selv at foretage analyse af lovens krav.

Der er derfor ikke grund til at antage, at de arbejdsgivere, der anvender EDB ved lønningsregnskaber m. v., ikke vil kunne gennemføre den nødvendige planlægning af kildeskatteopgaven til ordningens ikrafttræden den 1. januar 1969.

Spørgsmål 72:

Har ministeren forhandlet med pengeinstitutterne om mulighederne for disses overtagelse af en del af opkrævningsopgaven, og hvad er disse forhandlinger i bekræftende fald resulteret i?

Svar af 8. januar 1968:

Under et møde hos mig den 10. november 1967 med repræsentanter for pengeinstitutterne drøftedes mulighederne for, at pengeinstitutterne kunne formidle arbejdsgiveres afregninger af A-skatter.

Det blev herunder fastslået, at der intet vil være til hinder for, at pengeinstitutterne yder de arbejdsgivere, der måtte ønske det, bistand med afregninger af og redegørelser for indeholdte A-skatter. Der blev endvidere truffet aftale om fortsatte drøftelser af tekniske spørgsmål mellem pengeinstitutternes repræsentanter og finansministeriets embedsmænd.

Som det fremgår af punkt 4 i underbilag 3, er det tanken, at de månedsvise indbetalinger fra arbejdsgiverne skal ske til statens postgirokonto. Man overvejer dog mulighederne for at tillade anden afregningsform, f. eks. ved forsendelse af check under vedlæggelse af det maskinelt udskrevne indbetalingskort.

Spørgsmål 73:

Der ønskes en redegørelse for, hvordan kildeskatten skal opkræves hos skatteydere, der arbejder for husmødre og andre, som er fritaget for opkrævningsarbejdet.

Svar af 8. januar 1968:

Løn m. v., der udredes af arbejdsgivere, som ikke skal indeholde A-skat, behandles som B-indkomst, jfr. lovens § 41, stk. 2. Den foreløbige skat heraf opkræves ved skattebillet, jfr. § 50.

Spørgsmål 74:

Vil finansministeren fritage dødsboer for særlig indkomstskat, og hvilke oplysninger kan der gives om virkningen af indkomstbeskatningen for dødsboer?

Svar af 8. januar 1968:

Kildeskattelovens regler om beskatningen ved en persons død tilsigter at inddrage alle indtægter i tiden omkring dødsfaldet under beskatning. Efter de hidtil gældende regler er såvel afdødes som dødsboets indtægter ofte i et ret langt tidsrum omkring dødsfaldet gået helt fri for beskatning. Endvidere har det været stærkt kritiseret, at der hidtil har været adgang til i dødsboerne at foretage opskrivning af de skattemæssige værdier af aktiverne i boet, uden at dette har medført nogen form for indkomstbeskatning hos boet eller hos arvingerne, heller ikke når disse afhændede de pågældende aktiver. Både i tidsmæssig henseende og med hensyn til værdiansættelsen søger kildeskattelovens regler at skabe kontinuitet i beskatningen af afdøde, hans dødsbo, arvinger og eventuelt efterlevende ægtefælle, således at der på dette område nu opnås *ligestilling* med anden beskatning. Dette er der redegjort nærmere for i bemærkningerne til lovforslaget om kildeskat, navnlig side 68-73 og side 78-81.

De ændrede regler om beskatningen ved en persons død gælder også for indtægt, hvoraf der svares særlig indkomstskat.

Reglerne om, at der ved dødsboskifte skal ske beskatning af de omhandlede fortjenester, hvad enten de konstateres ved salg af aktiverne (f. eks. en virksomhed) eller ved udlodning af disse til arvinger eller efterlevende ægtefælle, må ses som udtryk for, at der i anledning af dødsfaldet sker en endelig afvikling af skattetilsvaret for den afdøde person. Mange af de fortjenester, der er tale om, vil i realiteten være oparbejdet over en årrække, mens personen levede, f. eks. ved anvendelse af reglerne om skattefri afskrivninger. Der kan forsåvidt siges at have hvilet en latent beskatning på aktiverne. Den latente beskatning ville være blevet udløst, såfremt personen havde solgt aktiverne. Nu går aktiverne i stedet i arv efter ham. Ved skiftet fastsættes den reelle værdi af aktiverne, og på grundlag heraf kan fortjenesterne opgøres, således at beskatning kan ske af de fortjenester, der konstateres for tiden indtil dødsfaldet eller boets afslutning.

Såfremt man fritog dødsboer for at svare særlig indkomstskat, ville den foran beskrevne kontinuerlige beskatning ved dødsfald og den tilstræbte ligelighed i beskatningen ikke kunne opretholdes. En del indtægter, der i nogle tilfælde vil være af betydelig størrelse, ville ikke blive beskattet. Det må endvidere fremhæves, at det ville kunne virke noget tilfældigt eller vilkårligt, at de fortjenester, der konstateres ved salg i personens levende live, måske ret kort *før* dødsfaldet, altid blev beskattet, medens tilsvarende fortjenester, der konstateres ved salg eller udlodning *efter* dødsfaldet, ikke blev det.

Det vil således være i strid med de nye reglers hovedformål at indføre en bestemmelse om, at dødsboer fritages for at svare særlig indkomstskat.

Vedrørende spørgsmålet om, hvilke oplysninger der kan gives om virkningen af indkomstbeskatningen for dødsboer, kan henvises til bemærkningerne til lovforslaget om kildeskat (navnlig side 68-73 og side 78-81), til foranstående bemærkninger om særlig indkomstskat for dødsboer og til den i Folketingstidende 1965-66, tillæg B, sp. 1583-1588 meddelte oversigt over beskatningen ved en selvstændigt skattepligtig persons død dels efter gældende ret, dels efter kildeskatteforslaget. De pågældende steder er der redegjort for omfanget af beskatningen efter kildeskatteloven sammenlignet med de hidtil gældende regler.

Kildeskattelovens regler vil givetvis betyde en forøgelse af beskatningen i dødsboer, idet det netop har været hensigten at inddrage indtægter, som efter de hidtil gældende regler går fri for beskatning, under beskatningen, og den forøgede beskatning

kan naturligvis i nogle tilfælde rejse problemer af likviditetsmæssig art i forbindelse med udredelsen af skatten. Men når en person ønsker, at en eller flere af hans arvinger skal videreføre den af ham eventuelt i aktieselskabsform drevne virksomhed, må han ved tilrettelæggelsen af sine og selskabets økonomiske forhold tage i betragtning, at der ved hans død vil ske beskatning af fortjenesten på de aktiver, der overgår til arvingerne. Sådanne overvejelser og dispositioner adskiller sig i princippet ikke fra, at det også i øvrigt gælder, at en person må påregne, at en del af de indtægter, han oppebærer, skal være disponible til betaling af skat. I tilfælde af likviditetsmæssige vanskeligheder kan der i øvrigt ved skattens betaling søges aftalt en afdrags- eller henstandsordning med skattemyndighederne. Lignende likviditetsvanskeligheder kendes også under den nuværende retstilstand, f. eks. ved salg af forretning og fast ejendom m.v.

Spørgsmål 75:

Hvorledes vil ophævelsen af sambeskatningen blive gennemført? Vil beskatningen af udearbejdende hustruer ske efter en enhedsskala, og hvilke fradrag skal gælde for medhjælpende hustruer?

Svar af 8. januar 1968:

Som det fremgår af § 4 i den vedtagne lov om kildeskat, skal gifte kvinder ansættes særskilt til skat af deres indkomst ved selvstændig virksomhed og ved arbejde for fremmede samt visse andre indtægter.

Hustruen skal i henhold til § 4, stk. 2, ansættes særskilt til skat af følgende indtægter:

a) Indkomst ved selvstændig virksomhed.
b) Indkomst ved arbejde for fremmede.
c) Arbejdsløshedsunderstøttelse.
d) Sygeløn og sygedagpenge.
e) Invaliderente.
f) Egenpension, der oppebæres i henhold til en pensionsordning, hvortil hustruens arbejdsgiver har ydet bidrag.
g) Invalidepensionsbeløb, der alene tilkommer hustruen.

Det betyder, at den gifte kvindes skat af alle disse indtægtsarter skal beregnes særskilt. Ved skattens beregning skal der således ikke tages hensyn til, hvor meget manden har tjent. Opgørelsen af det endelige skattebeløb ved årets udgang foretages ligeledes særskilt. Bliver der tale om restskat, er det alene hende, der skal betale denne, og hun har i henhold til lovens § 80 pligt til at indgive egen selvangivelse. Særbeskatningen vil altså blive gennemført sammen med kildeskatten og som led i denne fra 1. januar 1969.

Den gifte kvindes skat vil endvidere blive beregnet på grundlag af enhedsskalaen, som udformes endeligt i den udskrivningslov, der ifølge kildeskattelovens § 35 skal indeholde reglerne om skatteudskrivningen under kildeskatten.

Herom har jeg givet oplysning i folketinget, bl. a. i forbindelse med drøftelsen af åbningstalen, udskrivningsloven og ikrafttrædelsesloven til kildeskatten. Jeg skal gerne endnu en gang gentage, at beskatningen af udearbejdende hustruer således vil ske efter en enhedsskala.

For medhjælpende hustruer er regeringen i overensstemmelse med udtalelsen i betænkningen af 13. marts 1967 over kildeskatteloven (Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg B. sp. 191) indstillet på, at der skal gennemføres en eller anden form for særligt fradrag. Det vil dog ikke være rigtigt at tage konkret stilling hertil på nuværende tidspunkt. Udformningen må bl. a. afhænge af, hvad der i øvrigt sker vedrørende hustrue- eller familiefradrag, og et sådant fradrags form og størrelse. Jeg finder det mest hensigtsmæssigt, at disse spørgsmål drøftes nærmere i udvalget.

Dette vil også harmonere bedst med mit tilsagn i folketinget om, at regeringen ikke med forslaget til udskrivningsskala for skatteåret 1968-69 har låst sig fast med hensyn til den grundbeløbs- og enhedsskala, der skal gælde under selve kildeskatten.

Underbilag 1 til bilag 39.

ADMINISTRATIONSRÅDET
Sekretariatet.

Den 9. februar 1967.

Notat omhandlende administration af kildeskat for A-skatteydere.

Den administrative ordning, der ligger til grund for det fremsatte lovforslag om kildeskat, baseres pa en af arbejdsgiveren foretagen forskudsvis indeholdelse af skattebeløb i den udbetalte løn med en regulering én gang årlig efter påligning af den endelige skat.

Administrationsrådets sekretariat er af skattedepartementet blevet anmodet om at yde bistand ved tilrettelæggelse af ordningens administration.

Dette har givet sekretariatet anledning til at overveje, om der ikke ved en mere avanceret anvendelse af den moderne databehandlingsteknik end forudsat i lovforslaget vil kunne opnås væsentlige fordele for alle tre i kildeskattesystemet indgående parter — skatteyder, arbejdsgiver og skattemyndighed.

Målsætning.

Formålet har været i størst muligt omfang at gøre kildeskatten til en definitiv skat og derved undgå efterregulering og indsendelse af selvangivelser for et langt større antal skatteydere end ved det forelagte lovforslags administrative system. Samtidig hermed styrkes kontrolmulighederne over for skatteydere og arbejdsgivere, der til gengæld vil kunne lettes for en del af den administrative byrde, samtidig med at risikoen for uefterrettelighed med indbetaling af den indeholdte skat mindskes.

Et andet vigtigt hensyn ved tilrettelæggelsen af kildeskattens administration må være at formindske muligheden for forekomsten af fejl. Fejlene vil nødvendiggøre et omkostningskrævende korrektionsarbejde og medføre, at befolkningens tillid til skattesystemet påvirkes i negativ retning. Risikoen for forekomsten af fejl er især stor i forbindelse med det nye led, der indskydes imellem skatteyderne og skatteadministrationen, nemlig arbejdsgiverne. På grund af et mindre veludviklet kontorapparat hos mange arbejdsgivere samt på grund af den ikke uvæsentlige administrative byrde, disse efterhånden har fået pålagt af det offentlige, må det forventes, at meddelelserne til systemet vil indeholde en stor mængde fejl. Antallet af sådanne fejl vil være større, jo mere indviklede beregninger man pålægger arbejdsgiverne at udføre.

Foruden at eliminere fejlkilder, der hidrører fra beregning af skattebeløbet, vil det heromhandlede system åbne mulighed for successivt at indføre central beregning og opkrævning af bidrag til en række andre ordninger (ATP, sygelønsordning m. v.).

Skitsemæssig systembeskrivelse.

På grundlag af det centrale personregisters identitetskort eller et særligt udsendt skatteyderkort registrerer arbejdsgiveren arbejdstagerens personnummer. To dage før lønningsdagen beregner arbejdsgiveren skatteyderens bruttoløn og indberetter denne ved anvendelse af et særligt skema (se senere) til en regionalt placeret skattemyndighed. Den regionale skattemyndighed overfører personnummer og bruttoløn til maskinelt læselig form under samtidig kontrol af rigtigheden af de fra arbejdsgiveren indberettede numre. De maskinelt læsbare data overføres ad elektrisk vej til en kildeskattecentral for hele landet. Kildeskattecentralen modtager løbende fra det centrale personregister oplysning om skatteydernes bopæls-

forhold og civilstand og vedligeholder i øvrigt et skatteyderregister, hvoraf det for hver skatteyder fremgår, hvilke fradrag m.v. den pågældende er indrømmet. Under anvendelse af de i skatteyderregistret indeholdte oplysninger beregner kildeskattecentralen på grundlag af den enkelte skatteyders bruttoløn den skat, der for den pågældende periode skal indeholdes i bruttolønnen, samt bidrag til ATP og andre ordninger. Den indberettede bruttoløn formindskes med de beregnede indeholdelser, og den derved fremkomne nettoløn samt oplysninger om indeholdelsernes størrelse tilbagesendes ad elektrisk vej til den regionale skattemyndighed. Her udskrives på EDB-hurtigskriver lister til arbejdsgiverne, én linie for hver skatteyder. Linien består af følgende oplysninger: personnr., navn (evt. i forkortet form), bruttoløn, trækprocent, specificerede indeholdelser og nettoløn. Listerne udskrives i to eksemplarer med gennemslag, således at kopien alene er udfyldt med personnummer, navn samt trækprocent. Denne kopi anvendes ved indberetning af den næste lønningsperiodes bruttolønoplysninger. Listerne tilsendes arbejdsgiverne, der kan anvende den ene ved lønudbetaling. Til brug ved de regionale skattemyndigheders behandling af klager og forespørgsler fremstiller kildeskattecentralen fornødent listemateriale m. v.

Samtidig modtager arbejdsgiveren giroindbetalingskort udfyldt med det totalbeløb, der skal indbetales til oppebørselsmyndigheden. På grundlag heraf foregår den maskinelle betalingskontrol.

De arbejdsgivere, der enten konstant eller af og til for hele eller dele af deres lønmodtagere ikke er i stand til at indberette bruttolønsoplysningerne så betids (to dage før lønningsdagen), at en central beregning af skatten kan finde sted, beregner selv skatten under anvendelse af den trækprocent, der er anført for den pågældende skatteyder på forrige periodes indeholdelsesliste, subsidiært under brug af oplysningerne på skattekortet. Arbejdsgiveren indberetter derefter ved hjælp af kopien af indeholdelseslisten foruden personnr. og bruttoløn desuden indeholdt skat m. v. samt nettoløn.

Disse indberetninger indsendes ligeledes via den regionale myndighed til kildeskattecentralen, der kontrolberegner arbejdsgiverens skatteberegning og justerer næste periodes trækprocent, såfremt der er indeholdt et forkert beløb. Lister (med kopier) sendes via de regionale myndigheder til arbejdsgiveren, der også modtager giroindbetalingskort til indsendelse af periodens totale skattebeløb.

Systemet åbner også mulighed for, at arbejdsgiveren rekvirerer oplysning om trækprocent for en nyansat lønmodtager ved indsendelse af dennes personnr., således at en korrekt indeholdelse af skat kan finde sted ved første lønudbetaling, også selv om indberetning af bruttoløn ikke kan finde sted to dage før udbetalingsdagen.

Tekniske muligheder og problemer.

Ud fra de for administrationsrådets sekretariat foreliggende oplysninger er der ikke teknisk noget til hinder for, at en sådan ordning vil kunne praktiseres. Et helt foreløbigt skøn over omkostningerne lader formode, at disse ikke vil være større ved den ovenfor skitserede ordning end ved den administrative ordning, der er forudsat i lovforslaget om kildeskatten.

Det er en ulempe ved systemet, at dette i nogen grad vil være sårbart over for driftsforstyrrelser i de anvendte maskinanlæg og ledningsnet, samt at det er afhængigt af regelmæssig postgang. Det må dog ved bedømmelse heraf tages i betragtning, at

— driftsregulariteten ved moderne datamaskiner er meget høj,
— ved rigelig dimensionering af kapaciteten i de regionale myndigheders anlæg vil virkning af driftsforstyrrelser kunne imødegås,
— kildeskattecentralens anlæg forudsættes at bestå af to ens datamaskiner samt nødstrømsanlæg m. v.,
— ledningerne dubleres og føres ad adskilte ruter,
— særlige aftaler om postvæsenets indsats ved den ugentlige distribution af lister i de enkelte regioner formentlig vil kunne indgås.

Det skal herudover nævnes, at lignende elektroniske databehandlings- og kommunikationssystemer på andre områder anvendes af visse af de danske hovedbanker og adskillige steder i udlandet under forhold, der i henseende til sikkerhedsmæssige og tidskritiske krav svarer til det heromhandlede.

Resumé af fordele.

En skatteordning som ovenfor skitseret vil bl. a. indeholde følgende fordele fremfor den i det fremsatte lovforslag beskrevne administrative ordning:

1) Arbejdsgivernes medvirken kan reduceres til at omfatte indberetning af bruttoløn og personnr., hvilket vil opfattes som en lettelse i forhold til andre ordninger.
2) Omgående kontrol med korrekt og rettidig indbetaling fra arbejdsgiverne.
3) Der skabes et bedre grundlag for den ligningsmæssige kontrol med arbejdsgivernes regnskabsangivelser.
4) Det er for lønningers vedkommende unødvendigt at skelne mellem hovedindtægt og biindtægter. Kildeskatten får derved i højere grad karakter af en definitiv skat.
5) Den stadig ajourførte trækprocent sikrer, at egentlige efterreguleringer skal finde sted i væsentligt mindre omfang end forudsat i lovforslaget, hvortil kommer, at efterreguleringer så godt som helt ville kunne undgås, såfremt der indførtes en beskatning af renteindtægter m. v. ved udbetalingen (kuponskat). Også en sådan beskatning ville kunne administreres gennem den her skitserede ordning.
6) Indeholdelsen af kommuneskatten kan ændres næsten omgående efter skatteyderens flytning, og der kan afregnes løbende til kommunerne.
7) Kommunernes medvirken ved opkrævning af statsskatter reduceres, hvorved det vederlag, kommunerne oppebærer fra staten for skatteopkrævning, vil kunne reduceres tilsvarende.
8) Ordningen vil som biprodukt kunne give et langt mere aktuelt billede af konjunktursvigningerne end nogen anden kendt fremgangsmåde.

Sekretariatet tilbyder at lade foretage en mere omfattende bedømmelse af de tekniske muligheder samt omkostningerne ved den skitserede ordning. En sådan undersøgelse vil kunne gennemføres på ca. 4 uger, hvorefter der vil kunne foreligge en skitsemæssig opstilling af de tekniske og administrative problemer ved ordningen, personalekravet ved de regionale skattemyndigheder samt ved kildeskattecentralen og et omkostningsoverslag over de årlige driftsomkostninger ved systemet.

Underbilag 2 til bilag 39.

BYMÆSSIGE KOMMUNER
DE SAMVIRKENDE SOGNERÅDSFORENINGER I DANMARK
DEN DANSKE KØBSTADFORENING
KØBENHAVNS KOMMUNE - FREDERIKSBERG KOMMUNE

Den 10. oktober 1967.

Hr. finansminister Henry Grünbaum,
finansministeriet.

Som det blev oplyst under møderne med finansministeren 31. august og 14. september d. å., har det kommunale kildeskatteudvalg i løbet af september måned 1967 ladet foretage en vurdering af mulighederne for gennemførelse af det kommunale forslag af august 1967 om kildeskattens administration fra det tidspunkt, der er forudsat af finansministeren, altså pr. 1. januar 1969. Vurderingen har omfattet såvel kildeskattens startfase, herunder planlægningen af det administrative system, som driften af kildeskattesystemet, herunder afsluttende ligning m. v., og der er foretaget såvel en tidsvurdering som en ressourcevurdering vedrørende systemets forskellige faser.

Til foretagelse af vurderingerne har været nedsat to arbejdsgrupper med repræsentanter fra hele landet. Den ene gruppe har fortrinsvis behandlet problemerne vedrørende den EDB-mæssige side af kildeskattesystemet i henhold til det kommunale forslag, medens den anden gruppe væsentligst har beskæftiget sig med de skattetekniske (lignings- og opkrævningsmæssige) og administrative områder. Arbejdsgruppernes virksomhed har været koordineret af en særlig styrekomité, hvori skattedepartementet og Datacentralen har været repræsenteret ved observatører.

Begge arbejdsgrupper har i de sidste dage af september 1967 afgivet vedlagte omfattende materiale om de foretagne vurderinger, og der skal med hensyn til enkeltheder, forudsætninger m. v. henvises til dette materiale.

A. Arbejdsgruppen vedrørende EDB-problemer har for samtlige procedurer, som forudsættes at ville indgå i administrationen af kildeskattesystemet, beskrevet det administrative indhold (herunder dataindhold, kartoteker, databærende medier, hyppigheder, rækkefølge, sikkerhed, kontrolmuligheder o. s. v.). Derudover har gruppen for hver enkelt procedure udarbejdet såvel en verbal som en grafisk beskrivelse og har endvidere søgt at vurdere det nødvendige maskinudstyr, den fornødne planlægnings-, programmerings- og afprøvningstid, procedurens aktuelle køretid på EDB-anlæggene, hvorvidt proceduren i en overgangstid kan udføres manuelt, samt de forudsætninger, der må opfyldes, før opgavens detailbehandling kan påbegyndes. Endvidere har gruppen i omfattende forløbsdiagrammer illustreret sammenhængen i og mellem de forskellige faser af kildeskattens administrative system (startfase, driftsfase og slutfase) samt i særlige diagrammer illustreret opbygning og virkemåde for de to centrale delregistre inden for kildeskattesystemet (arbejdsgiver- og skatteyderregister).

Hovedkonklusionerne af arbejdsgruppens rapport er følgende:

1) De kommunale dele af kildeskattesystemets administration vil kunne løses ved anvendelse af IBM 360/30-anlæg med en hukommelse på 32.000 bytes, 4 magnetbåndsstationer og 2 pladehukommelser (disk drives). Samtlige regionale centraler vil ved kildeskattens indførelse være udstyret med et sådant udstyr som minimum.

2) Fra det tidspunkt, hvor den i materialet forudsatte kommunale del af kildeskattesystemets administration er endeligt defineret (herunder opgavefordelingen, systemets administrative indhold i detaljer på såvel lignings- som opkrævningsområdet, de i forbindelse med systemets administration forudsatte blanketter samt dataindholdet i skatteyder- og arbejdsgiver-

registrene), vil det være nødvendigt at beskæftige 8 mand i ca. 3 måneder til justering og afslutning af den hovedplanlægning, der allerede er indledt i den foreliggende rapport; denne tidsvurdering er et minimum, der baseres på, at arbejdet udføres af personer, der ligesom arbejdsgruppen har et godt forhåndskendskab til opgaven.

3) Efter afslutningen af hovedplanlægningen må de enkelte procedurer detailplanlægges og programmeres, og de enkelte programmer må afprøves. Dette arbejde er under hensyn til de forskellige usikkerhedsfaktorer vurderet til ca. 200 mandmåneder. Ved vurderingen af denne fase af arbejdet må det tages i betragtning, at den mest krævende detailplanlægning og programmering i systemet (ajourføringen af det regionale skatteyderregister) vil kræve omkring 8 måneders arbejde.

4) Når programmeringen og afprøvningen af de enkelte programmer er afsluttet, bør der ved hjælp af et repræsentativt materiale udføres én eller flere afprøvninger af det samlede system med henblik på at sikre, at de forskellige procedurer hænger sammen. Til denne systemtest skønnes det nødvendigt at anvende mindst 3 måneder.

5) Driftsfasen synes ikke at frembyde alvorlige problemer i EDB-mæssig henseende, idet alle 6 regionale EDB-centraler vil være i stand til at udføre de dem pålagte opgaver inden for de forudsatte tidsfrister.

6) Derimod vil det omfattende arbejde med konvertering af manuelt udfærdigede bilag m. v. til maskinaflæselige medier (omfattende over 2 milliarder karakterer — tal eller bogstaver - årlig) rejse visse problemer og bl. a. nødvendiggøre en forskydning mellem registreringen af arbejdsgivernes totalindbetalinger og registreringen af udbetalt løn og skattetræk vedrørende de enkelte lønmodtagere (A-skatteydere), hvilket vil medføre en forsinkelse af kontrollen med, at skattetrækket for den enkelte lønmodtager er korrekt. Dette arbejde vil selvfølgelig kunne reduceres, såfremt der gennemføres andre indberetningsregler m. v. end de i materialet forudsatte.

B. Arbejdsgruppen vedrørende skattetekniske og administrative problemer har — foruden at bistå EDB-gruppen med fremskaffelse af en række oplysninger — koncentreret sig om at undersøge, hvorvidt det vil være muligt for de kommunale skattemyndigheder inden for de tidsfrister, der vil være til rådighed, at udføre de ligningsmæssige, opkrævningsmæssige og administrative opgaver, der i henhold til det foreliggende forslag tænkes henlagt til de enkelte kommuner.

Arbejdsgruppen har i 7 netværksdiagrammer med tilhørende beskrivende tekst vedrørende de enkelte aktiviteter opstillet tidsplaner over forskellige faser af kildeskattesystemet.

Såfremt en række af arbejdsgruppen nærmere angivne forudsætninger kan opfyldes (herunder navnlig, at forskudsligningen vedrørende det første kildeskatteår i videst muligt omfang kan udføres sammen med den forudgående hovedligning), er det arbejdsgruppens opfattelse, at såvel startfasen, driftsfasen som slutfasen inden for det forudsatte kildeskattesystem vil kunne administreres af de kommunale skattemyndigheder inden for de opstillede tidsfrister, idet det dog vil være nødvendigt at foretage visse ændringer af de i loven forudsatte frister, f. eks. fremrykning af mandtalsoptagelsen til senest 1. oktober og udskydelse af tidspunktet for udbetaling af overskydende skat.

C. Som samlet konklusion vedrørende arbejdsgruppernes rapporter skal meddeles følgende:

Det skønnes, at minimumstiden for gennemførelse af planlægnings-, programmerings- og afprøvningsarbejdet vil være *i alt ca. 14 måneder fra det tidspunkt, da kildeskattens administrative indhold er klart og udtømmende defineret.* Disse ca. 14 måneder kan opdeles i ca. 3 måneder til afsluttende hovedplanlægning af det samlede system, ca. 8 måneder til detailplanlægning, programmering og afprøvning af den vanskeligste delprocedure i kildeskattesystemet og endelig minimalt 3 måneder til en samlet afprøvning af hele EDB-siden af kildeskattesystemet, herunder såvel de dele af systemet, der forudsættes løst af de regionale EDB-centraler, som de dele, der forudsættes henlagt til Datacentralen.

Såfremt man tør løbe den risiko for

systemsammenbrud, der vil være forbundet med at sløjfe den afsluttende samlede afprøvning af hele EDB-siden af kildeskattesystemet, vil det ses, at den samlede planlægnings- og programmeringstid m. v. kan indskrænkes til ca. 11 måneder.

Disse skøn er baseret på, at arbejdet udføres af personale med lignende kvalifikationer som det særligt sagkyndige personale, som kommunerne råder over dels i de regionale EDB-centraler, dels i de kommunale skattevæsener. Det er endvidere en betingelse for skønnet, at der ikke under planlægnings- og programmeringsarbejdet sker ændringer i de forudsætninger, der lægges til grund ved arbejdets begyndelse, samt at der ikke i forbindelse med afprøvningen af programmerne findes fejl af en så alvorlig karakter, at de nødvendiggør omprogrammering.

Hvis man går ud fra, at de ca. 11 måneders planlægnings- og programmeringstid m. v. kan overholdes, og hvis man videre forudsætter, at mandtallet må optages senest 1. oktober, vil man se, at *det vil være nødvendigt, at kildeskattesystemets administrative indhold m. v. foreligger klart og entydigt defineret senest 1. november 1967, såfremt kildeskatten skal gennemføres pr. 1. januar 1969* på grundlag af det kommunale kildeskatteforslag. Det ses heraf, at de virkeligt alvorlige problemer i forbindelse med gennemførelse af kildeskatten pr. 1. januar 1969 knytter sig til arbejdet med fastlæggelse af kildeskattesystemets administrative indhold m. v.

Det må således betragtes som meget tvivlsomt, om der vil være mulighed for at planlægge, programmere og afprøve det foreslåede — eller et hvilket som helst andet — sammenhængende EDB-system til administration af kildeskatten til gennemførelse pr. 1. januar 1969. Det fremgår ligeledes, at der overhovedet ikke vil blive tid til at foretage en samlet afprøvning af heleEDB-siden af kildeskattesystemtet, hvilket må betragtes som i allerhøjeste grad betænkeligt, når det drejer sig om en så omfattende administrationsopgave. Derimod må det anses for muligt med rimelig sikkerhed at gennemføre det af kommunerne foreslåede EDB-system pr. 1. januar 1970.

D. Under hensyn til det foran anførte har udvalget overvejet, hvorvidt der vil være *muligheder for at gennemføre kildeskatten pr. 1. januar 1969 ved anvendelse af et delvis manuelt system* i en overgangsperiode. Derved vil man kunne tilrettelægge opbygningen af de i systemet helt afgørende EDB-registre på en enklere og mindre arbejdskrævende måde og vil eventuelt helt kunne undvære visse af disse registre. Under planlægning af et sådant delvis manuelt system og i den første tid af dette systems driftsperiode vil kunne indvindes erfaringer, der kan komme det endelige system til gode, ligesom der vil være mulighed for at iværksætte parallelkørsler, når det endelige EDB-system gennemføres.

Udvalget har ikke i den korte tid, der har været til rådighed, haft mulighed for i alle detaljer at vurdere, hvordan et mindre avanceret overgangssystem kan opbygges, således at det sigter efter en etapemæssig gennemførelse af det endelige af kommunerne foreslåede EDB-system. Man har heller ikke i den tid, der har været til rådighed for udvalgets arbejde, kunnet foretage tilstrækkelige undersøgelser som grundlag for et rimeligt skøn over den tidsbesparelse, der skulle kunne indvindes i kildeskattesystemets opbygningsperiode; men man vil mene, at der ved opbygningen af et sådant overgangssystem vil kunne gives mere tid til arbejdet med fastlæggelse af kildeskattesystemets administrative indhold.

Det skal dog understreges, at selv et overgangssystem som det nævnte kræver, at der i løbet af meget kort tid fastlægges nogle afgørende forudsætninger, bl. a. om forskudsligningen.

Under hensyn til finansministerens gentagne tilkendegivelser af det ønskelige i kildeskattens ikrafttræden pr. 1. januar 1969 er man fra kommunal side gået i gang med en undersøgelse af tidsplanen for gennemførelsen af et overgangssystem som det nævnte. Man går ud fra, at dette arbejde ønskes fortsat, og at man i dette kan påregne bistand fra skattedepartementet.

P. Fenneberg. *A. Daugaard.*

Henning Rasmussen. *Urban Hansen.* *A. Stæhr Johansen.*

Underbilag 3 til bilag 39.

FINANSMINISTERIET
Skattedepartementet
Kildeskatteafdelingen.

Retningslinier for den administrative tilrettelæggelse af kildeskatteordningen.

Under et møde hos finansministeren den 6. december 1967 blev det foreliggende materiale vedrørende den administrative tilrettelæggelse af kildeskatteordningen gennemgået.

Det videre arbejde med kildeskattens administrative tilrettelæggelse skal herefter ske efter følgende retningslinier, som, hvad angår fordelingen af arbejdet mellem stat og kommune, er i overensstemmelse med aftalen af 14. september 1967 med kommunerne. Denne vedlægges som underbilag 3 A. Endvidere vedlægges som underbilag 3 B et afsluttende referat af drøftelserne med Dansk Arbejdsgiverforening.

1. *De centrale registre.*

Kildeskattens administration vil allerede fra starten blive baseret på anvendelse af EDB i videst muligt omfang. Grundlaget herfor vil være et centralt skatteyderregister (CSR) og et centralt arbejdsgiverregister (CAR).

CSR skal indeholde alle oplysninger (data), der er nødvendige for udførelsen af de maskinelle rutiner i forbindelse med bl. a. de ligningsmæssige opgaver under kildeskatten. CSR oprettes på grundlag af det centrale personregister (CPR) og vedligeholdes i nær tilknytning til dette.

CAR indeholder de data, som er nødvendige af hensyn til kontrollen med arbejdsgivernes skatteindeholdelser og afregning. CAR's oprettelse baseres på ATP's arbejdsgiverregister og vedligeholdes i samarbejde med ATP.

Ved siden af de skattemæssige opgaver vil de to centrale registre også på lidt længere sigt kunne benyttes til andre administrative opgaver samt til statistiske formål.

2. *Mandtal og forskudsansættelser.*

Forskudsansættelserne foretages af kommunerne i fornødent omfang med administrativ bistand fra statens skattemyndigheder. Arbejdet udføres bl. a. på grundlag af oplysningsskemaer om fradrag m. v. Skemaerne udsendes til alle skatteydere. Der skal, bortset fra særlige tilfælde, ikke være nogen pligt for skatteydere til at indsende oplysningsskemaet, men alene en opfordring til at udfylde det, hvis de forventede indkomst- og fradragsstørrelser i det følgende indkomstår afviger fra, hvad der er lagt til grund for den seneste skatteansættelse.

Når ordningen har fungeret i 1-2 år, er det tanken, at forskudsansættelserne så vidt muligt baseres på det senest registrerede grundlag, således at det kun undtagelsesvis vil være nødvendigt at indhente oplysninger fra skatteyderne.

Forskudsmaterialet (oplysningsskemaer m. v.) udskrives på grundlag af CSR, dog således at der foretages udtræk af dette register til brug for de kommunale EDB-centraler, der forestår selve udskrivningsarbejdet. Det er forudsat, at det centrale skatteyderregister vil være driftsklart ca. 1. august 1968. Forskudsmaterialet udsendes ca. 1. september med 1. august som foreløbig mandtalsdato. Fristen for indsendelse af oplysningsskema fastsættes til 15. september. På basis af oplysningsskemaet eller den seneste skatteansættelse registreres forskudsskattegrundlaget, således at man stort set undlader kritisk vurdering af dette grundlag. Korrektioner bør kun foretages, hvor der er tale om mere åbenbare urigtigheder eller usandsynligheder i oplysnings-

skemaet, eller hvor det er åbenbart, at det senest registrerede skattegrundlag afviger væsentligt fra de forventede indkomst- og fradragsstørrelser.

Arbejdet med forskudsansættelserne påbegyndes senest 15. september og afsluttes omkring 25. oktober. Der kan blive tale om en særordning for Københavns kommune og eventuelt andre af de største kommuner.

Forskudsskattegrundlaget konverteres af de kommunale EDB-centraler til maskinelt læsbar form og indberettes til CSR i perioden fra ca. 20. september til 1. november. Pr. sidstnævnte dato oprettes af CSR et nyt mandtal, og CSR leverer de kommunale EDB-centraler beregnings- og udskrivningsbånd. På grundlag heraf udskrives skattekort og skattebilletter, der af de kommunale myndigheder må være udsendt til skatteyderne omkring henholdsvis 1. december og 1. januar. Beregningsresultaterne registreres i CSR.

3. *Ændringer af forskudsskattegrundlag.*

I årets løb vil der blive tale om ændringer af forskudsskattegrundlaget samt tilgang af skatteydere. I det omfang det er nødvendigt, tilrettelægges arbejdet hermed manuelt i kommunerne. Ændringerne indberettes straks til CSR. I tilslutning til denne registrering foretages i fornødent omfang beregning og udskrivning af forskelligt materiale på lignende måde som ved den årlige forskudsligning.

4. *Behandlingen af arbejdsgivernes indbetalinger og redegørelser.*

Arbejdsgiverne skal månedsvis indbetale de indeholdte skattebeløb til statens postgirokonto. Indbetalingerne sker på indbetalingskort, der udskrives af de kommunale EDB-centraler på grundlag af CAR. Indbetalingsadvis tilgår den centrale myndighed, hvor indbetalingerne registreres. I forbindelse hermed foretages på grundlag af CAR en maskinel betalingskontrol.

Hvor det herved konstateres, at en arbejdsgiver ikke har indbetalt, gives der underretning til arbejdsgiverens kommune, der undersøger årsagen til den manglende indbetaling. Såfremt arbejdsgiveren har eller skulle have indeholdt A-skat, foranlediges restanceinddrivelse iværksat. Hvor forholdene giver anledning til en videregående undersøgelse, foretages denne af den pågældende kontrolmyndighed, jfr. nedenfor.

Arbejdsgivernes redegørelser indsendes, i overensstemmelse med aftalen med Dansk Arbejdsgiverforening, som hovedregel kvartalsvis og efter nærmere fastsatte regler til arbejdsgiverkommunen, hvor der foretages en summarisk kontrol for åbenbare fejl og mangler. Kommunen videresender arbejdsgiverredegørelserne til den centrale kildeskattemyndighed i løbet af 8 dage. Her konverteres redegørelserne, og oplysningerne registreres i CSR og CAR. I forbindelse hermed gennemføres en omfattende kontrol af hele materialet.

Er der fejl i en redegørelse, udtages denne til berigtigelse. Hvor det er muligt (konverteringsfejl o. lign.), rettes fejl eller mangler i det centrale led. I øvrigt udføres det videre arbejde med fejlberigtigelsen af arbejdsgiverkommunen. Når fejlene er afhjulpet, registreres oplysningerne i de centrale registre.

Hvor redegørelse tillades afgivet i maskinelt læsbar form (magnetbånd el. lign.), indsendes dette materiale direkte til den centrale myndighed.

Som led i kontrollen med arbejdsgivernes indeholdelser og afregning af skat må der være mulighed for en videregående kontrol med gennemgang af arbejdsgivernes regnskabsmateriale m. v., eventuelt på arbejdsgiverens forretningssted. Denne særlige kontrolfunktion udføres af de statslige regionale myndigheder (amtskatteinspektorater m.v.). Det forudsættes dog, at en række kommuner i større eller mindre omfang vil kunne bistå også med disse opgaver.

5. *Behandlingen af indbetalinger af B-skat og restskat.*

B-skat og restskat indbetales til statens postgirokonto. Indbetaling sker ved hjælp af et maskinelt læsbart indbetalingskort, der så vidt muligt udskrives af de kommunale EDB-centraler på grundlag af CSR.

Indbetalingskortene omsættes i postgirokontoret til magnetbånd, der videregives til den centrale myndighed, hvor indbetalingerne registreres. I forbindelse hermed foretages en maskinel betalingskontrol.

Såfremt det findes hensigtsmæssigt som en sikkerhedsforanstaltning at lade kommunerne bogføre indbetalinger af B-skat og

restskat manuelt, udskrives samtidig til brug for kommunerne indbetalingslister, hvor skatteyderne er sorteret kommunevis i nummerorden.

Konstateres der ved den maskinelle betalingskontrol restance, anmodes bopælskommunen om at inddrive restancen. Kommunen fastlægger selv den videre opkrævningsprocedure. Til brug herfor udskrives maskinelt forskelligt restancemateriale til kommunen.

Kommunerne afregner månedligt de inddrevne restancebeløb til staten. Indbetalingsadvis og regnskabsspecifikation indgår i et særligt restanceregnskab. De afregnede beløb konteres på de pågældende skatteyderes konti.

5. *Slutopgøret.*

Pr. 1. november optages på grundlag af CSR et mandtal for slutligningen.

Slutligningen skal som hidtil udføres af kommunerne i første instans. Materiale til brug for slutligningen (selvangivelsesmateriale, ligningslister samt oplysning om betalte forskudsskatter m. v.) udskrives af de kommunale EDB-centraler på grundlag af materiale fra CSR.

Ligningsresultaterne konverteres decentralt, og slutskatteberegningen foregår i de kommunale EDB-centraler på grundlag af CSR. Herefter udskriver de kommunale EDB-centraler slutopgør til skatteyderne med tilhørende udbetalingskort eller indbetalingsmateriale samt andet slutlignings-materiale. Det kan dog som forudset i aftalen af 14. september 1967 vise sig mere hensigtsmæssigt at lade slutskatteberegningen udføre centralt.

6. *Ændringer af den årlige slutligning og afsluttende ansættelser i årets løb.*

Ændringer af det ved den årlige slutligning fastsatte grundlag i forbindelse med klagebehandling m. v. foretages på lignende måde som hidtil af de kompetente statslige myndigheder (skatteråd m. v.). Herudover bliver der som noget nyt tale om afsluttende ansættelser vedrørende det løbende indkomstår ved ophør af skattepligt på grund af død, fraflytning til udlandet og — for kvinders vedkommende — indgåelse af ægteskab. Det er på nuværende tidspunkt ikke fastlagt i enkeltheder, hvorledes arbejdet hermed skal tilrettelægges.

7. *Afregning mellem stat og kommune.*

Afregning sker på grundlag af CSR, der suppleres med et kommuneregister.

Underbilag 3 A til bilag 39.

FINANSMINISTERIET
Skattedepartementet.

Den 15. september 1967.

Ved et møde hos finansministeren den 14. september 1967 med repræsentanter for de kommunale myndigheder er der truffet følgende aftale om fordelingen af det med kildeskattens administration forbundne arbejde mellem staten og kommunerne.

1) Den endelige ligning (slutligningen) skal som hidtil udføres af kommunen i første instans.

2) Kommunerne udfører ligeledes forskudsligningen. Den nærmere forretningsgang ved forskudsligningen skal senere fastlægges efter forhandling med kommunerne. Hvor det administrative arbejde i forbindelse med forskudsligningen ikke lader sig bestride på fyldestgørende måde ved kommunal foranstaltning, f. eks. på grund af vedkommende kommunes ringe størrelse, skal statens skattemyndigheder yde den fornødne administrative bistand.

3) Kildeskatteadministrationen opbygges omkring et centralt skatteyderregister og et centralt arbejdsgiverregister. Disse registre benyttes ved alle konterings-, kontrol-, beregnings- og udskrivningsopgaver, som udføres ved EDB.

4) Med det centrale skatteyderregister som grundlag anvendes i de kommunale EDB-centraler delregistre, ved hjælp af hvilke følgende beregnings- og udskrivningsopgaver udføres af de kommunale EDB-centraler.

a) Udskrivning af materiale til forskudsligning og endelig ligning.
b) Beregning af foreløbig B-skat og fordeling af A-skatteyderes fradrag på relevante lønningsperioder samt udskrivning af skattekort og skattebilletter m. v.
c) Slutskatteberegninger, medmindre det viser sig mere hensigtsmæssigt at lade arbejdet udføre centralt.
d) Udskrivning af restskattebilletter m. v.

Det er en forudsætning for denne ordning, at der sker den fornødne standardisering af materiale og systemer hos kommunerne og de kommunale EDB-centraler bl. a. med henblik på muligheden for tilsyn og kontrol fra de statslige reviderende myndigheder.

5) På grundlag af det centrale arbejdsgiverregister kan oprettes og vedligeholdes registre (lister el. lign.) i de enkelte kommuner for de dér hjemmehørende arbejdsgivere, således at der herved skabes mulighed for, at kommunerne (eventuelt i en overgangsperiode) foretager en summarisk kontrol med arbejdsgiverredegørelserne.

6) Alle skatteindbetalinger sker centralt over en postgirokonto. Der kan gives kommunerne løbende underretning om alle indbetalinger evt. i form af lister, hvor skatteyderne er sorteret i nummerorden. Listerne kan benyttes til manuel bogføring, hvis denne sikkerhedsforanstaltning findes nødvendig i en overgangsperiode. Restancer inddrives af kommunerne.

7) På længere sigt kan et mere centraliseret system vise sig hensigtsmæssigt. Det er herved lagt til grund, at de omtalte EDB-opgaver ikke nødvendiggør væsentlige udvidelser i de kommunale centraler, således at der ikke i denne henseende bliver nogen hindring for senere ændringer.

Underbilag 3 B til bilag 39.

FINANSMINISTERIET
Skattedepartementet.

Den 15. november 1967.

Med udgangspunkt i Dansk Arbejdsgiverforenings henvendelse af 16. marts 1967 til folketingets udvalg vedrørende kildeskat har der været ført en række drøftelser mellem repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen og finansministeren samt mellem de nævnte repræsentanter og embedsmænd fra skattedepartementet. Arbejdsgiverforeningens repræsentanter har herunder givet udtryk for, at foreningen principielt er imod kildeskatteordningen, men at foreningen dog ønsker at medvirke til, at ordningen i praksis bliver til mindst muligt besvær for arbejdsgiverne. Under disse drøftelser er man nået frem til følgende:

1. Den månedlige indsendelse af arbejdsgiverredegørelserne for A-skattebeløb kan efter nærmere aftale med kildeskattestyrelsen for arbejdsgivere, der fører regnskab, og hvis regnskabsførelse afgiver et betryggende kontrolgrundlag, erstattes af kvartalsvise redegørelser.

For Arbejdsgiverforeningens medlemmer kan dette ske i tilknytning til de lønoplysninger, som arbejdsgiverne hvert kvartal sender til Arbejdsgiverforeningen på blanketter, der er godkendt af denne.

En række af Arbejdsgiverforeningens medlemmer med mange beskæftigede har dispensation fra den kvartalsvise indsendelse af specificerede lønoplysninger. Arbejdsgiverforeningen har derfor henstillet, at der åbnes mulighed for en tilsvarende dispensationsadgang med hensyn til indsendelse af redegørelse for skatteindeholdelser, således at indsendelse af redegørelserne kun finder sted en à to gange om året.

Finansministeriet er tvivlende over for muligheden af noget sådant. Hvis det skal kunne lade sig gøre, må det i hvert fald være på betingelse af, at arbejdsgiveren løbende indsender meddelelse om til- og afgang af lønmodtagere.

Arbejdsgivere, der ønsker det, kan, når de nødvendige krav til materialets kvalitet iagttages, afgive redegørelsen i en særlig form, som f. eks. magnetbånd, hulkort, papirkodebånd, optisk læselige lister etc.

2. Melding om til- og afgang af lønmodtagere behøver ikke at finde sted løbende, men kan gives i den almindelige redegørelse som oplysning om til- og fratrædelsestidspunkt i de tilfælde, hvor lønmodtageren ikke har været ansat hos arbejdsgiveren i hele redegørelsesperioden. Myndighederne kan herudover indhente oplysninger, når det skønnes nødvendigt i det enkelte tilfælde.

For løsarbejdere med flere beskæftigelsesperioder hos samme arbejdsgiver inden for redegørelsesperioden vil det ikke være nødvendigt med oplysning om til- og fratrædelsestidspunkt for hver enkelt beskæftigelsesperiode. Det vil være tilstrækkeligt at angive antallet af beskæftigelsesdage (eller timer) i redegørelsesperioden. Hvis det er nødvendigt, kan arbejdsanvisnings- og kontrolkontorerne eventuelt inddrages i kontrollen med denne kategori af arbejdere.

3. Indbetalingen sker normalt til statens postgirokonto, men der vil ved den nærmere tilrettelæggelse af ordningen eventuelt kunne gives mulighed for, at indbetalinger kan ske ved indsendelse af check til den centrale kildeskattemyndighed.

Arbejdsgiverforeningen har under drøftelserne fremsat ønske om, at indbetalingerne sker kvartalsvis sammen med den kvartalsvise indsendelse af redegørelserne. Dette har finansministeren ikke kunnet imødekomme.

4. Fremgangsmåden ved skattetrækkets beregning fastlægges således, at beregningen så vidt muligt foretages under ét for al indtægt fra samme arbejdsgiver.

Det er i kildeskatteloven fastsat, at skattetrækket som hovedregel skal ske efter tabel. Arbejdsgiverforeningen har imidlertid lagt megen vægt på, at tabeltrækket erstattes

med procenttræk, og finansministeren vil herefter søge gennemført en ordning, hvorefter tabeltræk erstattes af et generelt procenttræk, der fastsættes individuelt for hver enkelt lønmodtager som den gennemsnitlige skatteprocent af indtægten efter fradraget på skattekortet.

5. For så vidt angår feriepenge, søgnehelligdagsbetaling o. lign., vil de tekniske overvejelser om den mest hensigtsmæssige ordning ved skattetrækket blive fortsat.

6. Myndighedernes fejlberigtigelsesprocedure tilrettelægges således, at fejlberigtigelsen så vidt muligt sker uden henvendelse til arbejdsgiverne. Hvor henvendelse til arbejdsgiveren er nødvendig, tilstræbes det i størst mulig udstrækning at opsamle flere forskellige fejlforhold i samme henvendelse.

Fra tidskriftet MANAGEMENT
nr. 12 af 1. december 1967.

Underbilag 4 til bilag 39.

Kildeskat med håndkraft — også i erhvervsvirksomhederne?

Af prokurist, civiløkonom Finn Berentsen[1]).

Arbejdet med den tekniske forberedelse af fremgangsmåden ved kildeskattens opkrævning inden for den statslige og kommunale sektor er nu nået så langt, at finansminister Henry Grünbaum bl. a. har kunnet udtale, at det ser ud til, at overgangen måske bliver lidt mere manuel, end man oprindelig havde ventet.

Af en rapport, som de kommunale organisationer har tilsendt finansministeren, fremgår det, at det må betragtes som meget tvivlsomt, om der vil være mulighed for at planlægge, programmere og afprøve det foreslåede EDB-system til administration af kildeskatten til gennemførelse pr. 1. januar 1969.

Når stat og kommuner allerede på nuværende tidspunkt må erkende, at tiden ikke slår til, hvilke problemer har erhvervslivet så ikke tilgode!

Det eneste, vi i dag med sikkerhed ved, er, at lov nr. 100 af 31. marts 1967 om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. er behørigt vedtaget og stadfæstet, og at regeringen vil sætte meget ind på at få loven til at træde i kraft 1. januar 1969 — samt at finansministeren klogeligt ikke ubetinget har bundet sig til denne magiske dato, men har holdt en mulighed åben for et senere ikrafttrædelsestidspunkt, hvis overbevisende argumenter taler derfor.

Lidt om den nye lov.

Gennemførelsen af kildeskatteloven betyder på adskillige områder et brud med hidtil gældende skattepolitik. Af disse ændringer er der især to, der får stor betydning for erhvervslivets arbejdsopgaver:

1. Omlægning af skatteår og skattebetalingsår.
2. Ændring af opkrævningsform.

Indførelsen af kildeskatten har den umiddelbare virkning, i det mindste for skatteydere hvis regnskabsår falder sammen med kalenderåret, at indkomståret fremtidig yderligere bliver både skatteår og skattebetalingsår. Loven indeholder endvidere et øget periodiseringskrav i forbindelse med indkomsterhvervelsen, idet der kræves en forholdsmæssig beregning af skatten, såfremt indkomsten kun er erhvervet i en del af skatteåret.

Principielt er kildeskatten en endelig skat; men da skatten beregnes på grundlag af en forventet indkomst, må det påregnes, at der skal foretages en del efteropgørelser, som vil medføre reguleringer.

Kildeskattens indførelse betyder som nævnt en væsentlig ændring i opkrævningsformen, idet det nu pålægges arbejdsgiverne ved udbetaling af A-indkomst (løn) at tilbageholde så meget af denne indkomst, som svarer til indkomstmodtagerens foreløbige skat af indkomsten, og indsende det tilbageholdte beløb til det offentlige. — Den del, der skal tilbageholdes, beregnes dels på grundlag af skatteyderens forventede indkomst i årets løb, dels på grundlag af udskrivningsprocenten til stat, kommune, folkepensionsbidrag, og de kirkelige afgifter. Den nøjere beregning skal ske ved hjælp af en række tabeller udarbejdet af finansministeriet kombineret med den enkelte skatteyders skattekort.

Skattekortene vil indeholde, enten en henvisning til hvilken tabel der skal anvendes, samt oplysning om hvilke beløb der skal fradrages inden skatten beregnes, eller en generel procent der skal indeholdes i indkomsten (biindkomst).

Herudover indeholder loven en række ændringer i forhold til den nugældende af meget varierende karakter. Der sker bl. a.

[1]) Artiklen er optaget med forfatterens tilladelse.

en udvidelse af antallet af skatteydere (af interesse for udenlandsdanskere), der sker en ændring i sambeskatningen, som især får betydning ved ægteskabets indgåelse og ophør, der sker en betydelig ændring i beskatningen af dødsboer, i fradragsbestemmelserne samt i beskatningen af aktie- og andelsudbytter. — Sidst men ikke mindst vil loven betyde en væsentlig belastning for erhvervslivet på grund af de skærpede krav til dokumentation og rapportering.

En af de ting, der i højeste grad må interessere „brugerne" af en lov, er de helt nøje og velspecificerede regler, der kommer i anvendelse i kraft af lovens igangsættelse. De harmonerer imidlertid ofte dårligt med de krav, der stilles fra Folketingets side til lovforslag, hvor man ofte overlader den pågældende minister nærmere at udforme detaillerne. — Det gør sig i udstrakt grad gældende med kildeskatteloven, der i sin nuværende form alene er en principløsning suppleret i nogen grad med finansministeriets kommentarer. Men EDB-planlægning og -programmering *kræver* en detaillering, der for udenforstående forekommer at være helt ude i det pedantiske.

Skønt loven således på mange områder ikke giver svar, kan man alligevel allerede i dag prøve at danne sig et billede af, hvilke problemer erhvervslivet skal nå at løse inden 1. januar 1969.

Administrative problemer for erhvervslivet.

De problemer kildeskatten giver erhvervslivet, kan naturligt deles i følgende grupper:

a. Generelle for alle virksomheder.
b. Specielle afhængig af virksomhedens størrelse, organisationsform m. v.
c. Planlægningsproblemer.

a. *Generelle for alle virksomheder.*

Uanset hvorledes virksomheden fungerer, er der en række områder, der vil blive berørt. Heraf skal især fremhæves:

1. Hvadenten virksomheden har manuelle eller maskinelle lønberegningssystemer vil kildeskatten medføre forøgede arbejdsopgaver for lønningssektionen. Omfanget og arten heraf vil afhænge af den nærmere udformning af systemet.
2. Der vil i alle virksomheder kræves en udvidelse af arkiveringsfaciliteterne jfr. de øgede krav til bilagsstyring, som loven stiller.
3. Virksomheden vil blive stillet over for større rapporteringskrav til det offentlige, ikke alene omkring de månedlige indbetalinger, men også i forbindelse med til- og afgange af medarbejdere.

b. *Specielle, afhængige af virksomhedens størrelse, organisationsform m. v.*

De mere specielle problemer har i vid udstrækning relation til virksomhedens administrative apparat. Finansministeriet har i noter til loven opregnet tre typer af virksomheder, overfor hvilke rapporteringskravene er meget forskellige:

1. *Arbejdsgivere, hvis regnskabslønningssystemer findes uegnede som indeholdelsesdokumentation, skal efter hver indeholdelsesperiode (d. v. s. månedligt) give oplysninger om alle lønudbetalinger og alle indeholdelser. (Er der f. eks. i indeholdelsesperioden 4 ugelønninger til 3 medarbejdere, skal der altså gives oplysning om hver af de 12 udbetalinger og indeholdelser).*
2. *Regnskabspligtige eller sådanne, hvis regnskabssystem kan sammenlignes hermed, skal efter hver indeholdelsesperiode rapportere oplysninger om hver enkelt medarbejder, totaliseret for hele indeholdelsesperioden.*
3. *For virksomheder, hvis forhold taler derfor, åbnes der mulighed for at rapportere summarisk efter hver enkelt indeholdelsesperiode, idet der blot kræves halv- eller helårlige opgørelser for den enkelte medarbejder.*

Som det fremgår, vil det ikke mindst arbejdsmæssigt betyde meget for den enkelte virksomhed, hvilken gruppe den vil blive henregnet til.

For virksomheder, der betjener sig af maskinelt udstyr, er det nødvendigt snarest at få klarlagt, hvilken rapporteringsform de skal benytte sig af fremover. Det må i virkeligheden være et dobbeltsidigt problem, idet myndighederne må være i den samme situation med hensyn til de krav, der skal defineres til output, henholdsvis input.

c. *Planlægningsproblemer.*

Lovens § 90 lyder: „Finansministeren fastsætter de nærmere regler, der er nødvendige til lovens gennemførelse". — Det kan

diskuteres, hvor frie hænder folketinget skal give en minister; men det er indiskutabelt, at det erhvervsliv, der skal administrere en så væsentlig del af loven, burde have mulighed for at påvirke det nye system. Men som tiden går, vil denne mulighed blive mere og mere illusorisk.

Påvirkningsmuligheden har direkte relation til planlægningsproblemet. — Jo mindre påvirkning, jo mere kompliceret planlægning. Planlægningen af et opgavekompleks af kildeskattens størrelse vil under alle omstændigheder blive af anselige dimensioner. Ja, sikkert af en størrelsesorden som de fleste — incl. finansministeren — ville forsværge på forhånd.

Planlægningsopgaver i forbindelse med kildeskattens indførelse

For de fleste virksomheder betyder loven en fuldstændig ændring af deres nuværende lønsystemer. Der vil naturligvis være forskelle i de ændringer og tilpasninger, der må foretages fra virksomhed til virksomhed, men selve ændringsarbejdet må principielt gennemløbe de samme faser som skitseret i diagrammet nedenfor.

Omfanget og indholdet af de enkelte faser vil naturligvis variere meget virksomhederne imellem, bl. a. afhængig af hvilke arbejdssystemer, herunder teknisk udstyr der anvendes.

Ændringsarbejdet for virksomheder, der anvender EDB, vil imidlertid være så omfangsrigt og alsidigt, at det kan være retningsgivende for det arbejde, der under en eller anden form må udføres også i andre virksomheder. I det følgende vil planlægningsproblemerne derfor blive gennemgået i relation til EDB-lønsystemer.

Arbejdsplanen.

Inden man går igang med selve planlægningsarbejdet bør man udarbejde en detailleret arbejdsplan. — En arbejdsplan i netværksform giver overblik, idet den samtidig viser sammenhængen mellem aktiviteterne både arbejds- og tidsmæssigt; den angiver i hvilken rækkefølge aktiviteterne skal løses, samt — hvad der er meget vigtigt — det seneste tidspunkt for deres færdiggørelse.

Den viste arbejds- og tidsplan[1]) indeholder en række af de aktiviteter, der skal gennemføres før det er muligt at løse kildeskatten på et EDB-anlæg.

Netværket indeholder 90 knudepunkter!

Aktiviteterne kan naturligt grupperes i de fem nævnte grupper som vist i nedenstående diagram. Idet der generelt henvises til netværksplanen, vil der i de følgende afsnit blive givet nogle supplerende kommentarer til arbejdsprogrammet, og endelig vil den afsluttende konklusion behandle de tidsmæssige problemer.

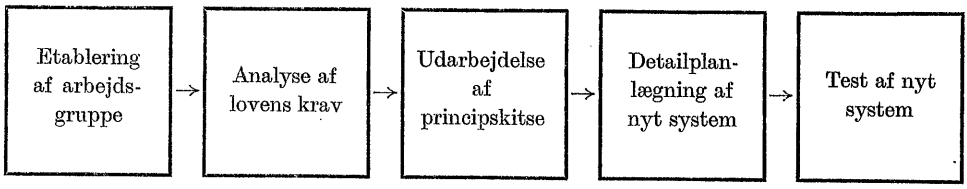

Etablering af arbejdsgruppe m. v.

Planlægningsarbejdet i forbindelse med kildeskattens gennemførelse vil givet blive så stort, at det vil kræve frigørelse af medarbejdere direkte til denne opgave. For mange virksomheder kan det sikkert blive et problem, da de medarbejdere, det drejer sig om, er en udpræget mangelvare. — Kildeskatten bør derfor allerede i dag indgå i EDB-afdelingernes planlægning, således at de nødvendige afbrydelser i de løbende opgaver ikke bliver for katastrofale. Assistance udefra bliver måske en løsning for mange virksomheder jvf. netværksplanen. — Men her kan man allerede nu forudse et kapacitetsproblem.

Medens arbejdsgruppens opgave bliver det direkte gennemførende, bør selve ansvaret for opgaven placeres i et projektudvalg, hvis hovedopgaver bl. a. kan defineres således:

[1]) Ikke optrykt.

— at fastsætte opgavens målsætning
— at indstille tidsplaner og budgetter til godkendelse
— at specificere krav og ønsker
— at vælge mellem alternative systemforslag
— at indstille de endelige systemforslag til godkendelse.

Der bør endvidere etableres kontaktgrupper, hvis primære formål er at være bindeled mellem arbejdsgruppen og de respektive implicerede afdelinger.

Analyse af lovens krav.

Analysen vil falde i 3 hovedafsnit:

1. Analyse af output.
2. Analyse af kartoteker.
3. Analyse af beregningsregler.

De 3 hovedanalyser er i netværksplanen placeret efter hinanden. Dette er imidlertid ikke nødvendigt. Hvis man har tilstrækkelig kapacitet kan dette analysearbejde gennemføres samtidigt, — men det kræver overskud af kvalificeret personale.

Som tidligere nævnt er kildeskatteloven kun en rammelov, man kan derfor kun gisne om, hvordan myndighedernes krav vil blive.

Meget kan alligevel tyde på, at de største problemer vil opstå i forbindelse med etableringen/tilpasningen af de nødvendige kartoteker og tabeller. Af loven fremgår det, at arbejdsgiveren skal tilbageholde i den udbetalte løn på grundlag af en række tabeller, der udleveres af skattemyndighederne. Disse tabeller skal indlæses i EDB-anlægget i en sådan form, at oplysningerne kan hentes i forbindelse med lønberegningen. Da tabellerne i henhold til loven skal tage hensyn til bl. a. den ansattes hjemstedskommunes udskrivningsprocent må det antages, at der vil blive mange tabeller. Man må derfor forudse, at en lang række virksomheder kan komme i vanskeligheder på grund af manglende lagringsmuligheder. Enten må sådanne virksomheder foretage radikale ændringer i deres lønsystemer — hvis det overhovedet er muligt — eller også må EDB-anlæggene ændres, udbygges eventuelt udskiftes. Det kan medføre alvorlige tidsproblemer, da leveringstiden på nye enheder ofte løber op i 12-20 måneder.

Udarbejdelse af principskitse for nyt system.

Efter at alle oplysninger, der er indsamlet under analysefasen, er blevet beskrevet og systematiseret samt koordineret til den eksisterende systemdokumentation, skal der udarbejdes en principskitse.

Det største problem i denne forbindelse vil givet blive at få „kildeskatten" indpasset i det gamle lønsystem. — Man må håbe, at de undersøgelser, der er foretaget herhjemme, der omtaler manglende dokumentation af EDB-opgaver, ikke er rigtige, for så kan dette problem blive uoverskueligt.

Godkendelse af principskitsen er et forhold, man ikke må glemme. Det kan koste tid, hvis man ikke sikrer sig accept såvel hos ledelse som hos brugere.

Detailplanlægning af nyt system.

Detailplanlægningen vil kræve en stor arbejdsmæssig indsats. Mange personer vil blive involveret, mange aktiviteter skal styres, uforudsete problemer vil opstå, kort og godt tid, tid — — —

I modsætning til de tidligere omtalte aktiviteter, har man ingen tidsmæssig ventil i detailplanlægningsfasen; opgaven skal være færdigprogrammeret ca. 1. oktober 1968.

Hvis EDB-specialisterne ikke får den fornødne tid, vil det sikkert gå, som så ofte før; opgaven bliver ikke gennemarbejdet tilstrækkeligt grundigt med det resultat, at den i bedste fald kører med besvær, i værste fald ikke kører!

Test af nyt system.

Tid til systemtest, helst i form af parallelkørsel, må være et klart krav fra erhvervslivet, når man tager lovens § 68 og § 74, som omtaler arbejdsgivernes ansvar, i betragtning. Arbejdsgivere, der undlader at foretage tilbageholdelse, er ansvarlige overfor det offentlige for betaling af det manglende beløb. Endvidere kan arbejdsgiverne pådrage sig et straffeansvar, som normalt vil være bøde, men som under skærpende omstændigheder kan stige til hæfte eller fængsel i to år, hvis man undlader at afregne de tilbageholdte beløb.

Konklusion.

Af netværksplanen fremgår det estimerede tidsforbrug for en række af de vigtigste

aktiviteter. Som det tidligere er anført, vil det i nogen grad være muligt at foretage overlap mellem nogle af aktiviteterne afhængig af art og planlægningskapacitet; men alligevel kan man godt betragte tidsplanen som vejledende for den tid, der er nødvendig til etableringen af kildeskatsystemet — uanset, om databehandlingen finder sted på eget EDB-anlæg eller på et servicebureau.

I nedenstående diagram er planlægningens hovedfaser opstillet bagfra, idet det herved bliver muligt at danne sig et mere samlet skøn over det seneste igangsætningstidspunkt for disse faser.

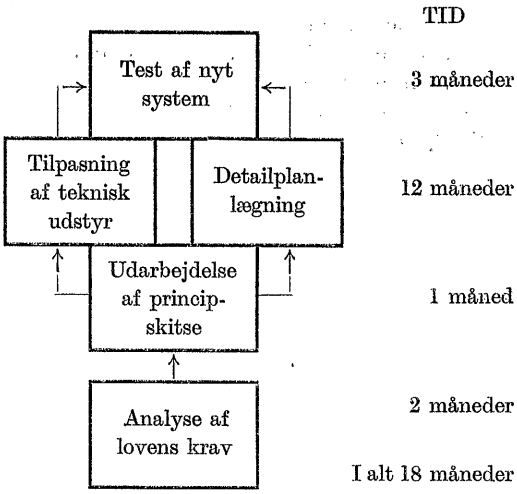

Den totale tid set i relation til 1. januar 1969 giver startdatoen 1. juli 1967, et tidspunkt, der som bekendt allerede er passeret! — Der må derfor henstilles til finansministeren, at han snarest benytter sig af sin ret, efter lovens § 90, til at fastsætte de nærmere regler, der er nødvendige til lovens gennemførelse.

Det betyder med andre ord, at finansministeren snarest må

1. offentliggøre en tidsplan, der angiver, hvornår de enkelte cirkulærer m. v. af betydning for erhvervslivets planlægning og programmering vil udkomme.
2. i samarbejde med erhvervslivets organisationer vurdere den omstillingstid, de enkelte erhvervsvirksomheder herefter med ret og rimelighed bør have, og
3. fastsætte ikrafttrædelsesdatoen for kildeskatten herudfra.

Det *kan* ikke være forsvarligt at fastsætte overgangsdatoen for en af de største skattereformer i dette århundrede ud fra (i den forbindelse) irrelevante overvejelser over, hvornår en folketingsperiode vil være afsluttet. Men det er forståeligt, at dette forhold tillægges overordentlig stor betydning, så længe ønsker om en udsættelse af ikrafttrædelsesdatoen kan afvises som grundløse eller udokumenterbare — formålet med denne artikel er at give finansministeren en dokumentation, som måske ikke tidligere var så konkret.

Det var et udtryk for velgennemtænkt langsigtet planlægning, når kildeskatteloven holdt ikrafttrædelsestidspunktet åbent og man må håbe og forvente, finansministeren tager konsekvensen af sit allerede i indledningen citerede standpunkt; at han på dette punkt er lydhør for overbevisende argumenter.

Bilag 40.

FINANSMINISTEREN

Den 25. april 1967.

Under henvisning til udvalgets skrivelse af 7. februar 1967 skal jeg vedlagt i 60 eksemplarer fremsende besvarelser fra forskellige ministerier på spørgsmålene om, hvor i lovgivningen der kræves oplysninger om størrelsen af den skattepligtige indkomst, og hvorledes sådanne bestemmelser tænkes ændret i forbindelse med den eventuelle indførelse af en kildeskatteordning. Besvarelserne er indhentet fra:

Undervisningsministeriet,
Socialministeriet,
Arbejdsministeriet,
Ministeriet for familiens anliggender,
Justitsministeriet,
Indenrigsministeriet og
Boligministeriet.

Henry Grünbaum.

Folketingets udvalg angående forslag
til lov om opkrævning af indkomst- og
formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

Underbilag 1 til bilag 40.

UNDERVISNINGSMINISTERIET
Departementet.

Den 3. marts 1967.

I skrivelse af 20. februar 1967 har finansministeriet, skattedepartementet, på foranledning af folketingets udvalg angående forslag til lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. udbedt sig en udtalelse fra undervisningsministeriet om, hvor i lovgivningen der kræves oplysninger om størrelsen af den skattepligtige indtægt, samt hvorledes sådanne bestemmelser tænkes ændret i forbindelse med eventuel indførelse af en kildeskatteordning.

I denne anledning skal man herved meddele, at den skattepligtige indtægt og formue i adskillige af de forskellige elevstøtteordninger under undervisningsministeriet benyttes som kriterium for, om støtte kan ydes og med hvilket beløb. Man kan i denne forbindelse især pege på følgende områder:

Lov om Ungdommens uddannelsesfonds forvaltning og virksomhed, jfr. lovbekendtgørelse af 18. juni 1965. Der er ikke i selve loven optaget detaljerede bestemmelser om betingelserne for opnåelse af støtte. Disse betingelser er omtalt i de bekendtgørelser, der knytter sig til de forskellige stykker i lovens § 1.

Lovens § 1, stk. 1, jfr. bekendtgørelse af 3. september 1964 om Ungdommens uddannelsesfonds forvaltning og virksomhed. I henhold til bekendtgørelsens § 7, stk. 5, skal der ved afgørelsen af, om ansøgeren kan anses for at have behov for økonomisk støtte, bl. a. tages hensyn til ansøgerens forventede indtægt i den periode, for hvilken støtte søges, samt til forældrenes indtægt og samlede forsørgerbyrde, endvidere tages hensyn til eventuel tilstedeværelse af formue, der har en sådan størrelse, at der svares formueskat.

Lovens § 1, stk. 2, jfr. bekendtgørelse af 14. oktober 1964 om stipendier fra Ungdommens uddannelsesfond til gymnasieelever og elever på anerkendte studenterkursus. Der skal i henhold til bekendtgørelsens § 3 lægges vægt på forældrenes indtægt og samlede forsørgerbyrde samt tages hensyn til ansøgerens forventede indtægt i støtteperioden.

Lovens § 1, stk. 3, jfr. bekendtgørelse af 12. oktober 1964 om stipendier til elever i 8. hovedskoleklasse, 9.-10. klasse og den 3-årige realafdeling samt ved anerkendte kursus til realeksamen. Afgørelsen af, om støtte skal ydes, træffes efter bekendtgørelsens § 3 i almindelighed på grundlag af en vurdering af forældrenes indtægts- og formueforhold i den periode, for hvilken støtte søges. Endvidere tages der også hensyn til elevens eventuelle egenindtægt.

Lovens § 1, stk. 4, jfr. bekendtgørelse af 26. oktober 1964 om stipendier fra Ungdommens uddannelsesfond til de af lov om lærlingeforhold omfattede lærlinge. Ifølge bekendtgørelsens § 4 foretages afvejelsen af, om en ansøger kan anses for trængende og i bekræftende fald til hvilken støtte, på grundlag af de økonomiske forhold i den periode, for hvilken støtten tildeles. Ved vurderingen skal der bl. a. lægges vægt på forældrenes mulighed for at yde støtte samt på ansøgerens egenindtægt.

Bekendtgørelse af 10. april 1965 om statstilskud til elever på folkehøjskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler. I henhold til bekendtgørelsens § 2 kan der ydes statstilskud til elever efter en pointsberegning over elevens og forældrenes indtægt og formue i det indtægtsår, der ligger til grund for den seneste skatteansættelse, samt under hensyn til forældrenes antal af børn under 18 år.

Bekendtgørelse af 20. juli 1964 om understøttelse til elever på de private efterskoler. I henhold til bekendtgørelsens § 4 kan alle elever uanset deres økonomiske forhold opnå understøttelse på 50 pct. af den af un-

dervisningsministeriet fastsatte elevbetaling. Højere understøttelse kan efter bekendtgørelsens § 5 opnås efter tilsvarende principper, som gælder for understøttelse til elever på folkehøjskoler m. v.

Med hensyn til spørgsmålet om indførelse af ændringer i de nævnte bestemmelser i forbindelse med en kildeskatteordning ser ministeriet sig på nuværende tidspunkt ikke i stand til at oplyse noget konkret om, hvorledes disse ændringer tænkes udformet, men under alle omstændigheder vil man have behov for en eller anden dokumentation af studerendes og forsørgeres indtægtsforhold. Det er dog ministeriets opfattelse, at der næppe vil være alvorlige vanskeligheder forbundet med at tilpasse de bestemmelser, hvor der nu kræves oplysning om skattepligtig indtægt, til en kildeskatteordning. På visse punkter vil indførelse af kildeskat måske endog indebære visse fordele, nemlig i de tilfælde, hvor der skal indhentes oplysning om de studerendes løbende indtægter i støtteperioden.

P. M. V.

E. B.

Frida Horten.

Finansministeriet,
Skattedepartementet.

Underbilag 2 til bilag 40.

ARBEJDS-, FAMILIE- OG SOCIALMINISTERIERNE
Sekretariatet.

Den 3. april 1967.

Under henvisning til skattedepartementets skrivelse af 20. februar 1967 skal man til brug for besvarelsen af folketingsudvalgets spørgsmål om, hvor i lovgivningen — bortset fra skattelovgivningen — der findes bestemmelser, der kræver oplysninger om størrelsen af den skattepligtige indtægt, samt om, hvorledes sådanne bestemmelser tænkes ændret i forbindelse med indførelse af en kildeskatteordning, oplyse følgende:

Arbejdsministeriet:

Ingen love under arbejdsministeriets forretningsområde indeholder bestemmelser af den omhandlede art.

Ministeriet for familiens anliggender:

I. Lov nr. 193 af 4. juni 1964 om børne- og ungdomsforsorg.

Ingen bestemmelser i loven om, at der ved fastsættelse af ydelser eller betaling i henhold til denne lov skal gives oplysninger om den skattepligtige indtægt.

Det kan dog til orientering oplyses, at det i de i henhold til loven udsendte bestemmelser om betaling for benyttelse af daginstitutioner er fastsat, at denne betaling kan gradueres efter den indtægt, barnets forsørger har, og at grundlaget for en eventuel graduering skal være den pågældendes senest pålignede statsskat, jfr. punkt 11 i socialministeriets cirkulære af 28. juni 1966 om betaling for benyttelse af daginstitutioner under børne- og ungdomsforsorgen. Hvad angår betaling for børn, der af børne- og ungdomsværnet er anbragt uden for hjemmet, kan oplyses, at det i socialministeriets cirkulære af 24. marts 1965 om betaling for anbringelse uden for hjemmet under børne- og ungdomsforsorg er fastsat, at størrelsen af denne betaling kan nedsættes under hensyn til den betalingspligtiges økonomiske forhold, og at betaling overhovedet ikke bør påkræves, når pågældendes senest fastsatte skattepligtige indkomst er under 8.000 kr. + 2.000 kr. for hvert hjemmeværende barn, der ikke er selvstændig skattepligtig.

Det er endnu ikke taget op til overvejelse, hvorvidt de ovennævnte bestemmelser bør ændres ved eventuel overgang til en kildeskatteordning.

II. Lov nr. 153 af 24. april 1963 om husmoderafløsning.

I lovens § 2, stk. 3, er bestemt, at husmoderafløsning ydes gratis til personer uden indtægt eller med små indtægter, medens der af andre opkræves en efter pågældendes økonomiske forhold afpasset betaling. I lovbestemmelsen er videre angivet, at socialministeren udsender vejledende satser for betalingen, og der er som bilag til socialministeriets cirkulære af 18. november 1963 om husmoderafløsning optaget en betalingsskala fastsat på grundlag af den pågældendes pålignede statsskat efter fradrag af børnetilskud.

Ved eventuel indførelse af en kildeskatteordning vil ministeriet for familiens anliggender foranledige, at der udsendes et nyt cirkulære med en betalingsskala, der tager udgangspunkt enten i den efter de nye lovregler opgjorte skattepligtige indkomst eller ansættelsen til slutskat.

Socialministeriet:

I. Lov nr. 218 af 4. juni 1965 om folkepension, lov nr. 219 af 4. juni 1965 om invalidepension m. v. samt bekendtgørelse nr. 268 af 26. august 1964 af lov om pension og hjælp til enker m. fl.

1. *Folkepensionslovens §§ 4 og 5.*
Invalidepensionslovens §§ 5 og 6.
Enkepensionslovens § 4.

Efter disse bestemmelser beregnes den indtægt, som kommer i betragtning ved afgørelsen af, hvorvidt en person er berettiget

til pensionernes grundbeløb, på grundlag af indtægten i det foregående kalenderår, hvad enten indtægten hidrører fra personligt arbejde, pension, besiddelse af formue, ejendom eller livrente o. lign., vedvarende privat eller offentlig understøttelse. Ved opgørelsen af indtægten fradrages bl. a. skatter.

2. *Folkepensionslovens § 10.*
Invalidepensionslovens § 11.
Enkepensionslovens § 3, stk. 4.

Efter disse bestemmelser beregnes den indtægt, som kommer i betragtning ved afgørelsen af, hvorvidt en pensionist er berettiget til at oppebære pensionstillæg, på grundlag af de indtægter, som vedkommende har oppebåret i det foregående kalenderår, på samme måde som anført under 1., idet dog skatter m. v. ikke fradrages.

Ad 1 og 2.

Spørgsmålet om ændring af disse bestemmelser i forbindelse med indførelsen af en kildeskatteordning vil indgå i de overvejelser, som finder sted i et af socialministeriet nedsat udvalg vedrørende fradragsreglerne i den sociale lovgivning.

3. *Folkepensionslovens §§ 31 og 32.*
Invalidepensionslovens § 33.
Enkepensionslovens § 14.

Efter disse bestemmelser fordeles en del af pensionsudgifterne på landets kommuner under hensyn til bl. a. summen af de indkomstbeløb, der i kommunen har været grundlag for ansættelse af personlig skat til opholdskommunen i det løbende skatteår.

4. *Folkepensionslovens § 34.*

Bestemmelsen er sålydende:

„**§ 34.** Til delvis dækning af statens udgifter til folkepension opkræves et folkepensionsbidrag.

Stk. 2. Pligt til at udrede bidraget påhviler personer, der for det til det pågældende finansår svarende skatteår er fuldt skattepligtige til staten.

Stk. 3. Det årlige bidrag udgør 2½ pct.*) af det beløb, hvoraf indkomstskat til staten beregnes (skalaindkomsten). For forsørgere, hvis skalaindkomst er under 12.000 kr.**), og for ikke-forsørgere, hvis skalaindkomst er under 6.000 kr.***), beregnes bidraget af skalaindkomsten med fradrag af forskellen mellem de nævnte beløb og skalaindkomsten. Personer, hvis skattepligt kun gælder for en del af det pågældende skatteår, udreder kun bidraget med en dertil svarende del af det for det fulde skatteår beregnede bidrag. Det udfundne bidrag afrundes nedad til det nærmeste hele kronebeløb, og beløb under 10 kr. opkræves ikke.

Stk. 4. Bidraget forfalder til betaling til samme tidspunkter og med samme betalingsfrist som den ordinære indkomstskat til staten og opkræves sammen med denne. I øvrigt kommer de for indkomstskatten til staten af personer gældende regler, herunder reglerne for påligning, opkrævning, indrivelse og indbetaling i statskassen, til anvendelse på bidraget, for så vidt de er forenelige med de i nærværende lov indeholdte regler.

Stk. 5. Bidraget kan bringes til fradrag ved opgørelse af yderens skattepligtige indkomst."

Ad 3 og 4.

Det bemærkes, at det af kildeskatteforslaget fremgår, jfr. forslagets §§ 40 og 41, at folkepensionsbidraget skal opkræves efter samme regler som indkomst- og formueskat til staten m. v.

Socialministeriet vil sammen med skattedepartementet overveje de fornødne ændringer.

II. Bekendtgørelse nr. 259 af 18. august 1964 af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde.

Ifølge ulykkesforsikringslovens § 75 yder staten til de anerkendte forsikringsselskaber et tilskud til nedsættelse af præmierne for de forsikringstagere, der driver et erhverv, og som godtgør, at deres årsindtægt ved ansættelsen til indkomstskat til staten ikke overstiger et i loven fastsat, pristalsreguleret beløb, der pr. 1. april 1967 udgør 10.620 kr.

Ifølge ulykkesforsikringslovens § 55 og § 74 har visse arbejdsgivere og personer, der

*) Lovforslag er fremsat om ændring til 3 pct.
**) Er foreslået ændret til 13.000 kr.
***) Er foreslået ændret til 6.600 kr.

uden at benytte forsikringsberettiget medhjælp driver visse arter af erhvervsvirksomhed, adgang til hos et anerkendt forsikringsselskab at tegne frivillig forsikring med statstilskud til fordel for sig selv, for så vidt deres årsindtægt ved ansættelse til indkomstskat til staten ikke overstiger det i § 75 fastsatte beløb.

Såfremt der gennemføres en skattereform med ændringer af begrebet skattepligtig indtægt, må indtægtsgrænsen i ulykkesforsikringslovens § 75 formentlig ændres. I modsat fald ville f. eks. skattefradragsreglens bortfald bevirke, at statstilskuddet til en række forsikringstagere, der på grundlag af skattefradraget har ligget under den nævnte grænse, pludseligt ville bortfalde, uden at deres reelle indkomst var steget. På samme måde ville en række selvstændige erhvervsdrivende blive udelukket fra deres hidtidige adgang til frivillig ulykkesforsikring med statstilskud til fordel for dem selv.

Socialministeriet er sindet at forhandle med skattedepartementet om spørgsmålet.

III. Bekendtgørelse nr. 160 af 4. april 1963 af lov om den offentlige sygeforsikring.

Inden for sygeforsikringen kræves der oplysning om den skattepligtige indtægt i forbindelse med spørgsmålet om optagelse i medlemsgruppe A i en anerkendt sygekasse.

Ifølge sygeforsikringslovens § 10 skal enhver sygekasses bestyrelse hvert år, efter at socialministeren har fastsat de i § 9, stk. 2, nævnte indtægtgrænser, foretage en sammenligning mellem kassens fortegnelse over medlemmer i gruppe A (nydende medlemmer, hvis indtægt ikke er over den i § 9, stk. 2, omhandlede grænse) og en fra ligningsmyndigheden modtaget liste over de skatteydere, hvis skattepligtige indkomst ligger over de fastsatte grænser. På grundlag af dette materiale afgør bestyrelsen, om medlemmerne i gruppe A vil kunne forblive i denne gruppe.

De indtægtsgrænser, der er bestemmende for, om et medlem kan optages i eller forblive i medlemsgruppe A, fastsættes i henhold til § 9, stk. 2, i forhold til faglærte arbejderes årsindtægt ved fuld beskæftigelse og reguleres én gang årligt på grundlag af de af Danmarks Statistik senest meddelte oplysninger om faglærte arbejderes gennemsnitlige timefortjeneste.

Såfremt der gennemføres en skattereform med ændringer af begrebet skattepligtig indkomst, må de nævnte regler formentlig ændres. I modsat fald vil f. eks. skattefradragsreglens bortfald medføre, at en række medlemmer, der på grund af skattefradraget har ligget under indtægtsgrænsen, kommer over denne, uden at de har haft nogen reel indtægtsstigning.

Socialministeriet vil tage dette spørgsmål op til overvejelse, når der foreligger klaring med hensyn til indholdet af de nye skatteregler.

IV. Lov om offentlig forsorg, jfr. bekendtgørelse nr. 232 af 26. maj 1965.

1. *Almindelig offentlig hjælp (lovens afsnit II).*

Til konstatering af, om de af loven udkrævede forudsætninger eller særligt fastsatte betingelser for tilståelse af hjælp er til stede, tilvejebringer de sociale myndigheder oplysning om bl. a. pågældendes indtægtsforhold. Det er i første række de umiddelbare indtægtsforhold, der har betydning, og der er intet krav om oplysning om den skattepligtige indtægt.

2. *Børnebidrag til enlige forsørgere m. v. (lovens afsnit IV).*

Retten til at få udbetalt bidrag til børn af enker og enkemænd m. v. er bl. a. betinget af, at den bidragsberettigedes indtægt og barnets egen indtægt ikke overstiger visse beløb. Til grund for beregningen heraf lægges i almindelighed den indtægt, som pågældende har oppebåret i det foregående kalenderår. Ved opgørelse af indtægten fradrages bl. a. personlige skatter.

Forsorgslovens regler om børnebidrag til enlige forsørgere m. v. er foreslået ophævet samtidig med gennemførelsen af forslag til lov om børnetilskud og andre familieydelser (ifølge forslaget den 1. juli 1968). Bidrag til børn af enker og enkemænd m. v. vil efter forslaget blive ydet uden hensyn til modtagerens økonomiske forhold.

3. *Mellemkommunal refusion.*

Ifølge bestemmelserne i forsorgslovens §§ 122-23 fordeles en del af udgifterne i henhold til denne lov på landets kommuner uden hensyn til bl. a. summen af de indkomstbeløb, der har været grundlag for

ansættelse af personlig skat til opholdskommunen uden forhøjelse eller nedsættelse af nogen art.

Der henvises til bemærkningerne ovenfor under afsnit I, pkt. 3, angående de tilsvarende bestemmelser i pensionslovgivningen.

V. Lov nr. 362 af 4. juli 1946 om mælkehjælp til svangre.

Det er bl. a. en betingelse for at modtage mælkehjælp, at pågældende er A-medlem af en sygekasse.

Mælkehjælpen vil efter forslaget til lov om børnetilskud og andre familieydelser blive afløst af en moderskabsydelse. Denne ydes efter forslaget til alle kvinder.

VI. Lov nr. 114 af 15. april 1964 om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister.

For pensionister på alderdomshjem og plejehjem har pågældendes indtægt betydning for størrelsen af det beløb, der udbetales til personlige fornødenheder. Endvidere kan der, hvis indtægten overstiger et vist beløb, blive tale om indbetaling til kommunen.

Med hensyn til opgørelsen af indtægten i disse relationer er der i loven henvist til reglerne i invalidepensions- og folkepensionslovgivningen, jfr. ovenfor under afsnit I.

P. M. V.

E. B.

E. P. Lassen.

Finansministeriet,
Skattedepartementet.

Underbilag 3 til bilag 40.

JUSTITSMINISTERIET
Lovkontoret,

Den 23. februar 1967.

I skrivelse af 20. februar 1967 har departementet forespurgt, om der i lovgivningen inden for justitsministeriets forretningsområde stilles krav om afgivelse af selvangivelse eller oplysning om den skattepligtige indtægt, og hvorledes sådanne bestemmelser tænkes ændret i forbindelse med den eventuelle indførelse af en kildeskatteordning.

I anledning heraf skal man meddele, at der ikke inden for justitsministeriets forretningsområde findes love, der udtrykkeligt kræver oplysning om den skattepligtige indtægt.

Inden for enkelte områder findes imidlertid bestemmelser, der forudsætter oplysning om personers økonomiske forhold. Det gælder reglerne i retsplejeloven om fri proces, der ifølge retsplejelovens § 330, stk. 1, nr. 1), kun kan meddeles, når den pågældendes økonomiske forhold taler derfor. Endvidere kan efter lov nr. 78 af 17. marts 1947, § 1, kongelige bevillinger meddeles uden gebyr i tilfælde, hvor andrageren godtgør at være uformuende. Endelig er det i lov nr. 176 af 11. maj 1935 om adgang til sterilisation og kastration, § 6, og i svangerskabslov nr. 177 af 23. juni 1956, § 9, bestemt, at udgifterne ved de lægelige indgreb kan afholdes af statskassen, hvis den pågældende ikke har midler dertil. Efter det fremsatte forslag til ny lov om sterilisation og kastration skal udgifterne til de af loven omfattede indgreb dog i alle tilfælde afholdes enten af staten eller efter de almindelige regler om udgifterne ved sygebehandling.

I justitsministeriets praksis har man i de nævnte tilfælde lagt vægt på, om den pågældendes indtægt var over eller under sygekassegrænsen. I et vist omfang har man til oplysning herom krævet attest fra vedkommende skattemyndighed.

Den foreslåede kildeskatteordning skulle efter justitsministeriets opfattelse ikke i sig selv give anledning til ændringer i de nævnte ordninger.

P. M. V.

E. B.

Ole Due.

Finansministeriet,
Skattedepartementet.

Underbilag 4 til bilag 40.

INDENRIGSMINISTERIET

Den 31. marts 1967.

I skrivelse af 20. februar 1967 har finansministeriet, skattedepartementet, — under vedlæggelse af det den 12. oktober 1966 af finansministeriet for folketinget fremsatte forslag til lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (kildeskat) med tilhørende ændringsforslag — forespurgt indenrigsministeriet, hvorvidt der i den under indenrigsministeriets forretningsområde hørende lovgivning kræves oplysninger om størrelsen af den skattepligtige indtægt.

I denne anledning skal man meddele, at det efter lov nr. 231 af 11. juni 1965 om lån til betaling af ejendomsskatter for visse parcel- og rækkehuse er en betingelse for ydelse af lån, at ejeren er mindstbemidlet, jfr. § 117, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 239 af 15. juni 1965 af lov om boligbyggeri. For at en person kan anses for mindstbemidlet, kræves efter bestemmelserne i nævnte lovbekendtgørelse, at den ansatte skattepligtige indkomst ikke overstiger visse nærmere angivne grænser.

Det bemærkes, at man herfra endnu ikke har taget stilling til, hvorledes den nævnte bestemmelse tænkes ændret i forbindelse med den eventuelle indførelse af en kildeskatteordning.

Herudover har indenrigsministeriet ikke yderligere bemærkninger.

P. M. V.

E. B.

Åge Lorentzen.

Finansministeriet.

Underbilag 5 til bilag 40.

BOLIGMINISTERIET

Den 28. februar 1967.

Under henvisning til finansministeriets skrivelse af 20. februar 1967 fremsendes hoslagt boligministeriets bidrag til besvarelse af det af folketingsudvalget vedrørende kildeskattelovgivningen stillede spørgsmål.

P. M. V.

E. B.

Axel G. Poulsen.

Finansministeriet.

BOLIGMINISTERIET

Den 28. februar 1967.

I den gældende lov om boligbyggeri benyttes størrelsen af den skattepligtige indkomst som kriterium for ydelse af støtte m.v. i en række tilfælde. Der anvendes i denne lov et begreb, husstandsindkomst, hvorved forstås boligtagerens skattepligtige indkomst med tillæg af de øvrige husstandsmedlemmers skattepligtige indkomster. Husstandsindkomstens størrelse er bl. a. afgørende for, om der kan ydes driftstilskud eller huslejetilskud, samt om boligtageren kan anses for mindrebemidlet eller mindstbemidlet, hvilket bl. a. har betydning med hensyn til, om han har fortrinsret til at besætte visse lejligheder i det almennyttige byggeri.

Også i de lovforslag, der er fremsat til afløsning af de nugældende regler i henhold til boligforliget af 18. januar 1966, har man benyttet husstandsindkomsten som kriterium. Dette gælder også det fremsatte lovforslag om boligsikring.

Der er under lovforslagets behandling i folketinget fra flere sider givet udtryk for, at det var ønskeligt at finde et andet kriterium i stedet for den skattepligtige indkomst. Man finder, at indkomstbegrebet er behæftet med forskellige mangler, ikke mindst fordi dette indkomstgrundlag bygger på forhold, der ligger indtil 1½ år forud for tilskudsberegningen, og fordi den skattepligtige indkomst bl. a. som følge af de forskellige fradragsmuligheder ikke altid giver et rimeligt udtryk for boligtagerens evne til at betale huslejen. Der henvises i øvrigt til betænkning af 24. februar 1967 fra folketingets boligudvalg vedrørende lovforslaget.[1])

For så vidt skattepligtig indkomst opretholdes som kriterium i boliglovgivningen, er det helt klart, at det vil være nødvendigt at ændre bestemmelserne i forbindelse med den eventuelle indførelse af en kildeskatteordning, men afgørelsen af, om indførelse af en sådan ordning vil nødvendiggøre at gå over til andre indkomstkriterier og i forbindelse hermed at forlange særlige indkomstopgørelser, vil navnlig bero på den endelige udformning af en kommende kildeskattelov.

[1]) Folketingstidende 1966-67 (2. samling), till. B. sp. 111.

Bilag 41.

SKATTEDEPARTEMENTET

Den 10. august 1967.

I udtalelser til dagspressen har administrationsrådets formand, fhv. statsminister Viggo Kampmann, kritiseret skattedepartementets embedsmænd for på usaglig måde at have afvist et forslag vedrørende tilrettelæggelsen af kildeskattens administration, som administrationsrådets sekretariat er fremkommet med.

I denne anledning skal skattedepartementet oplyse følgende:

Ved et cirkulære af 18. marts 1966 har økonomiministeriet henstillet, at statslige styrelser og institutioner, der påtænker at anvende elektronisk databehandling til løsning af bl. a. administrative opgaver, forinden de iværksætter det hertil fornødne planlægningsarbejde, retter henvendelse til administrationsrådet. Da det hele tiden har været forudsat, at elektronisk databehandling skulle anvendes ved administrationen af kildeskatten, fulgte skattedepartementet henstillingen i økonomiministeriets cirkulære og henvendte sig i slutningen af 1966 til administrationsrådet om planlægningen af kildeskatteadministrationen og om mulig bistand fra administrationsrådet til planlægningsarbejdet.

Den 12. januar 1967 modtog man underhånden fra administrationsrådets sekretariat et kortfattet notat om kildeskattens administration for A-skatteydere. Notatet indeholder hovedtrækkene i den opkrævningsordning, der er beskrevet i sekretariatets notat af 9. februar 1967, som finansministeren har tilsendt folketingsudvalget angående kildeskatten med besvarelsen den 3. august 1967 af udvalgets spørgsmål 64.[1])

Notatet af 12. januar 1967 blev den 13. s.m. gjort til genstand for en indgående drøftelse ved et møde hos departementschef Gøtrik. Ved dette møde var administrationsrådet repræsenteret af sekretariatschef Buchardt og afdelingsleder Stangegaard. Skattedepartementets embedsmænd har ved dette møde gjort rede for, hvorfor de måtte anse den af administrationsrådets sekretariat skitserede ordning for uhensigtsmæssig og ringere end det kildeskatteopkrævningssystem, som afsnit V i kildeskatteloven (lov nr. 100 af 31. marts 1967) forudsætter. Skattedepartementets synspunkter er nærmere uddybet i et notat af 30. januar 1967, som den 1. februar 1967 er tilstillet sekretariatschef Buchardt. Efter skattedepartementets opfattelse var det unødvendigt at udarbejde administrationsrådets skitse i enkeltheder for at bedømme ordningens praktiske anvendelighed. Man mente derfor ikke at kunne tilråde, at sekretariatet — som foreslået — anvendte ca. 4 uger på at tilvejebringe en skitsemæssig opstilling af de tekniske og administrative problemer ved ordningen.

Uanset den kritik af sekretariatsskitsen, som skattedepartementet har fremført ved mødet den 13. januar 1967 og i notatet af 30. januar 1967 — en kritik, som ikke ses at være imødegået på noget tidspunkt — har administrationsrådets sekretariat i alt væsentligt gentaget sit skitseforslag i notatet af 9. februar 1967 og gentaget sit forslag om at anvende 4 uger til en nærmere bearbejdelse af skitsen. Kun på et enkelt punkt afviger skitsen i det seneste notat fra den første skitse. Som noget nyt har man peget på den mulighed, at man beregner trækprocenter til brug for arbejdsgiveren, hvor det af praktiske grunde ikke lader sig gøre at udregne selve skattebeløbene for ham.

Skattedepartementet mener ikke, at den omtalte ændring af sekretariatets skitse afhjælper dens mangler. Departementet har derfor fortsat måttet være af den opfattelse, at det ikke kunne være tilrådeligt at ofre yderligere tid og kræfter på en bearbejdelse af sekretariatsskitsen.

På foranledning af finansministeren blev der den 14. april 1967 afholdt et møde hos ministeren til yderligere drøftelse af sekretariatsskitsen. I mødet deltog embedsmænd

[1]) Optrykt som underbilag 1 til bilag 39.

fra skattedepartementet, den fg. formand for administrationsrådet, departementschef Bjørn Olsen, sekretariatschef Buchardt og afdelingsleder Stangegaard. Ved mødet nåede man til det resultat, at der måtte arbejdes videre med planlægningen af kildeskattens administration efter de hovedretningslinjer, der er angivet i loven om kildeskat.

Det blev endvidere aftalt at drøfte nogle tekniske enkeltheder i sekretariatsskitsen på embedsmandsplan. En sådan drøftelse har fundet sted, uden at der derved er fremkommet noget af betydning for skattedepartementets vurdering af skitsens praktiske anvendelighed.

Hans P. Gøtrik.

Bilag 42.

Udtalelse af finansminister Grünbaum ved kildeskatteudvalgets møde fredag den 11. august 1967.

Til det materiale, jeg allerede har fremsendt til udvalget, ledsaget med skriftlige kommentarer til skitsen fra administrationsrådets sekretariat, vil jeg gerne — inden vi begynder drøftelserne og for muligvis at spare udvalgsmedlemmerne for at bruge mere tid på denne sag, end den fortjener — have lov til at føje nogle personlige bemærkninger.

Det første, jeg vil sige, er, at det allerede af det fremsendte materiale fremgår, at der er tale om et notat, et arbejdsdokument — nogle tanker fra embedsmænd i sekretariatet. Der er altså ikke tale om et forslag fra rådet, som overhovedet ikke har drøftet, endsige taget stilling til selve indholdet i dette notat.

Dernæst vil det fremgå af hr. departementschef Gøtriks skriftlige redegørelse, at notatet har været grundigt behandlet på embedsmandsplan, at sagen endvidere blev drøftet hos mig ved et møde den 14. april, hvori også deltog den fungerende formand for administrationsrådet, departementschef Poul Bjørn Olsen, og derefter igen ved et nyt møde mellem embedsmændene i skattedepartementet og administrationsrådets sekretariat.

Jeg skal ikke gentage skattedepartementets indvendinger imod skitsen, de fremgår af det fremsendte materiale, men kun fremhæve, at den afgørende kritik rettede sig imod hovedtanken i notatet, nemlig den, at der ved hver eneste lønudbetaling af arbejdsgiveren skulle indsendes lønoplysninger til databehandling 2 dage før selve udbetalingen for ad denne vej at få skatten beregnet eller få udregnet en såkaldt trækprocent.

Dette er — og det fastholder vi i finansministeriet — en unødig komplicering af kildeskatteopkrævningen, unødig besværlig for arbejdsgiverne og med særlige problemer for lønmodtagerne. Jeg kan tilføje, at der jo også kan blive spørgsmål om, hvem der skal betale de to dages løn. Skal det være arbejderne eller arbejdsgiverne?

Hvad angår spørgsmålet om databehandling, så har vi ikke — og det vil jeg stærkt understrege — taget afstand fra at benytte den moderne EDB-teknik, tværtimod. Mine tidligere udtalelser herom står fast, og det gælder naturligvis også mit tilsagn til udvalget om, at spørgsmålet om en slags kumulativ opkrævning skulle indgå i de videre undersøgelser og senere drøftelser i udvalget. Dette arbejde er sat i gang, og vi vil bestræbe os på at finde frem til en ordning, der bliver så let som mulig at administrere både for arbejdsgiverne og for myndighederne. Vi arbejder ikke med et system fra 1910 eller 1957, som det har været sagt, men med et så moderne system som overhovedet muligt.

Men jeg må som den ansvarlige minister forbeholde mig enhver ret til at træffe alle nødvendige beslutninger vedrørende dette arbejdes udførelse. Det er nødvendigt at disponere over den yderst knappe arbejdskraft, der står til rådighed for disse opgaver, og jeg tror, man vil være enig med mig heri — også hr. Ninn-Hansen, når han får tænkt sig lidt mere om.

Spørgsmålet om, hvorvidt der forelå et egentligt forslag fra rådet eller et arbejdsnotat på embedsmandsplan, er ikke kun en strid om ord. Det er selvsagt afgørende for bedømmelsen af forholdet til udvalget. Men jeg skal ikke gøre en lang tale ud af dette punkt.

Jeg må dog alvorligt beklage, at et af udvalgets medlemmer ikke har kunnet vente med sine offentligt fremsatte anklager mod mig, indtil jeg over for udvalget havde besvaret de af ham selv stillede spørgsmål. Dette er jeg nødt til at påtale. Det er ikke

rimelige vilkår at give en minister i samarbejdet med et folketingsudvalg.

At der er tale om et normalt arbejdsdokument, må jeg understrege — det er et notat, der er kommet til verden på *finansministeriets* foranledning og som led i *dettes eget arbejde* med de pågældende problemer, hvor man havde udbedt sig bistand fra administrationsrådets sekretariat.

Jeg er da også sikker på, ja, jeg ved, at denne opfattelse ganske deles af administrationsrådets sekretariat. Man har her den samme opfattelse, som jeg har givet udtryk for, når jeg har sagt, at der var tale om nogle tanker til brug i det fortsatte arbejde — ikke om noget forslag, der skulle bringes videre.

Til det stillede spørgsmål, hvor jeg anmodes om at acceptere sekretariatets tilbud om en detaljeret udarbejdelse af de i skitsen indeholdte tanker, må mit svar blive et helt klart nej! Vor bedømmelse af selve hovedtanken i notatet er uændret, og jeg kan så meget mere fastholde dette standpunkt, idet jeg ved, at man i rådets sekretariat er enig i skattedepartementets bedømmelse af selve denne hovedtanke i notatet. Denne tanke har man faktisk forladt. Hvis man i dag i sekretariatet skulle udarbejde et notat, ville man — efter hvad jeg nu er vidende om — *ikke* bygge herpå.

Men det forhindrer naturligvis ikke, at der kan være andre ting i dette notat, som det kunne være værdifuldt at gå videre med. Derfor har vi — som jeg har sagt det offentligt — *ikke* afvist notatet som sådant. Vi kan ikke tilråde — men må absolut fraråde — at gå videre med og ofre kostbar arbejdskraft på hovedtanken i skitsen om selve skatteberegningssystemet, men vi vil gerne, således som det allerede for nogen tid siden blev aftalt, fortsætte drøftelserne om *andre* punkter.

Forholdet er altså det, at man i administrationsrådets sekretariat er *enig* med skattedepartementet vedrørende selve hovedpunktet og ligeledes enig om et fortsat samarbejde. Jeg kan derfor ikke se, at der har været grundlag for det meget postyr, der har stået om denne sag. Den er på embedsmandsniveau behandlet normalt, og det arbejde bør man gå videre med for at finde frem til det mest hensigtsmæssige system for kildeskattens opkrævning.

Jeg har villet gøre disse bemærkninger, for at disse ting skulle være helt klarlagt, inden udvalget går ind i eventuelle drøftelser, men også fordi der i en vis del af pressen og offentligheden har været givet en stærkt fordrejet fremstilling af denne sag. Jeg kan desværre ikke fritage administrationsrådets formand for en væsentlig del af ansvaret herfor.

Vi regner fortsat med, at kildeskatten skal træde i kraft 1. januar 1969, men det forudsætter, at der ikke lægges os for mange sten i vejen ved vort arbejde med problemerne.

Bilag 43.

FINANSMINISTERIET
Skattedepartementet

Den 19. september 1967.

Notat om kumulativ skatteberegning under kildeskatteordningen.

Under behandlingen af forslaget til lov om kildeskat blev der rejst spørgsmål om, hvorvidt det ville være hensigtsmæssigt at gennemføre en kumulativ beregning af kildeskatten.

Skat, der indeholdes ved kilden ved udbetaling af løn (eller anden A-indtægt), kan enten være definitiv eller foreløbig. En *definitiv* lønskat indebærer i princippet, at der ses bort fra anden indtægt, som skatteyderen måtte have, og at skatten beregnes af indtægten i den enkelte lønningsperiode uden hensyn til indtægten i tidligere eller senere perioder. En definitiv kildeskat betyder følgelig, at året ikke mere benyttes som indkomstperiode ved beskatningen, men at man benytter lønningsperioden. Ved den *foreløbige* kildeskat fastholdes derimod princippet om, at skatten beregnes af (hele) årsindkomsten. Når den foreløbige skat beregnes på grundlag af lønnen i den enkelte lønningsperiode, medens slutskatten beregnes af den skattepligtige indkomst på årsbasis, bliver problemet under en progressiv beskatning at få den samlede trækskat for hele året til at svare til den skat, der skal betales af den skattepligtige årsindtægt.

Den kumulative skatteberegning er en metode til at komme nærmere den ønskede overensstemmelse mellem årets trækskat og slutskatten, men det må herved bemærkes, at overensstemmelsen først opnås ved årets udgang, og at der til gengæld bliver en tilsvarende større tendens til *uoverensstemmelse* mellem skattebetaling og indkomst i den enkelte lønningsperiode.

Princippet i den kumulative skatteberegning kan beskrives ved en sammenligning med *kildeskattelovens fremgangsmåde.* Her beskattes indtægten for den enkelte lønningsperiode, f. eks. juni måned, isoleret, d. v. s. uden hensyn til den faktiske indtægt i de tidligere måneder i året, men under den forudsætning, at indtægten i juni måned svarer til den gennemsnitlige månedsindtægt i året, eller — sagt på anden måde — at årsindtægten vil blive lig med 12 × juni måneds indtægt.

Ved den kumulative beregning benyttes kendskabet til den faktiske lønindtægt *i den hidtil forløbne del af året,* samtidig med at det forudsættes, at indtægten i resten af året på årsbasis bliver den samme som i den forløbne del. Skattetrækket for juni måned beregnes derfor som skatten af indkomsten i første halvdel af året (halvdelen af årsskatten beregnet af indkomsten på årsbasis) med fradrag af de i månederne januar-maj foretagne skattetræk.

Den kumulative skatteberegning fører derfor i princippet først til et rigtigt resultat *ved indkomstårets slutning.* Den bygger nemlig som nævnt på den forudsætning, at indtægten i resten af året ligger på samme niveau som i den forløbne del. Denne forudsætning behøver imidlertid ikke at holde stik og gør det vel i virkeligheden kun sjældent. Den kumulative skatteberegning fører således ikke altid til, at skattetrækket for den enkelte lønningsperiode er „rigtigt". I mange tilfælde vil tværtimod *det modsatte* blive resultatet, idet skattetrækket for den enkelte lønningsperiode bliver afhængigt af indkomst og skat i den *forudgående* periode. Man opnår derimod, at det samlede skattetræk — efterhånden som året går — i almindelighed giver en bedre og bedre tilnærmelse til den rigtige skat, som for året som helhed er slutskatten.

Den kumulativt beregnede skat for den

enkelte lønningsperiode kan for så vidt siges at bestå af *to led*. Dels skatten for lønningsperioden, dels en korrektion af det hidtidige skattetræk som følge af, at den ved skatteberegningen forudsatte årsindtægt har ændret sig.

Som nævnt bygger den kumulative skatteberegning — ligesom den isolerede beregning for den enkelte lønningsperiode — på den forudsætning, at indtægten i den *følgende* tid vil ligge på samme niveau som hidtil. For at begrænse det kumulativt beregnede skattetræks afvigelse fra den „rigtige" skat igennem året mest muligt vil det derfor — ligesom ved lovens tabeltræk — være nødvendigt at kunne udskille indtægter af engangsmæssig natur, således at de kun indgår med begrænset vægt ved omregningen af indtægten i den forløbne del af året til årsindkomst.

Værdien af kumulativ skatteberegning opnås kun fuldt ud, hvis den omfatter *alle* skatteyderens indtægter, eller hvis de eventuelle andre indtægter på anden måde beskattes korrekt. Har lønmodtageren B-indtægt, og afviger denne fra det ved forskudsligningen antagne, skal der under alle omstændigheder ske en regulering af skatten. Fordelen ved at undgå regulering af A-skatten vil derfor i sådanne tilfælde ikke være særlig stor. Tilsvarende nytter det ikke meget, at trækskatten af lønindkomsten fra lønmodtagerens hovedarbejdsgiver er „rigtig", hvis den pågældende også har lønindkomst (biindkomst) fra en anden arbejdsgiver, og denne indkomst ikke beskattes lige så nøjagtigt. Hertil kommer, at selv den bedste måde at beregne trækskatten på kun giver et rigtigt resultat, hvis de indkomstfradrag, som er fastsat ved forskudsligningen og givet ved trækskattens beregning, er rigtige.

Den kumulative skatteberegning kan enten ske hos arbejdsgiveren eller i kildeskatteadministrationens EDB-anlæg. I det følgende gennemgås de forskellige måder at foretage kumulativ skatteberegning på på baggrund af de forskellige forslag, der er bragt frem.

A. Det engelske system.

Den kumulative skatteberegning *hos arbejdsgiveren* kendes fra England. Systemets vanskeligheder er bl. a. den ovenfor omtalte med at få lønindtægt fra biarbejdsgivere inddraget under den kumulative skatteberegning. Endvidere den ved ethvert kumulativt system foreliggende fejlkilde, der ligger i omregningen til årsindkomst, navnlig i begyndelsen af året. Vanskeligheder opstår også, når lønmodtageren får udbetalt indtægtsbeløb, der som tantieme, bonus, akkordoverskud o. lign. ikke kan henregnes til den almindelige løbende lønindtægt.

Selvom disse vanskeligheder og andre problemer, der skyldes vor differentierede beskatning, måske kunne imødegås, ville det kun kunne ske på bekostning af systemets målsætning, enkelhed og praktiske anvendelse. Systemet ville være meget tungt at administrere og ville stille meget betydelige krav til arbejdsgiverne. Man har derfor ikke fundet det hensigtsmæssigt at anvende en sådan ordning her i landet, jfr. også bemærkningerne til lovforslaget af 7. december 1966 side 39, sp. 2 f. n.

B. Skitsen fra administrationsrådets sekretariat.

Den kumulative skatteberegning *i EDB-centralen forinden skattetrækket* er den fremgangsmåde, som administrationsrådets sekretariat primært byggede på i skitsen af 9. februar 1967.

Forslaget har været forelagt udvalget, jfr. besvarelsen af spørgsmål 64 b (bilag 39).

I hovedtræk går det ud på, at arbejdsgiveren før hver lønudbetaling skal give indberetning om den til en regional skattemyndighed, der beregner skatten og derefter underretter arbejdsgiveren om, hvor meget han skal holde tilbage som skat hos hver enkelt medarbejder.

De tidligere over for udvalget anførte indvendinger mod dette system kan kort gengives således:

1. En central forskudsskatteberegning på grundlag af stadige forhåndsindberetninger om lønnens størrelse ved hver eneste lønudbetaling i de enkelte virksomheder medfører, at lønberegning og udbetaling af løn — med fradrag af forskudsskat — opdeles i 2 arbejdsgange. Ikke mindst for større arbejdsgivere vil dette kunne føles ganske unødvendigt og besværligt, idet de selv kunne tilrettelægge beregningerne og inde-

holdelserne på en enklere måde, eventuelt maskinelt.

2. I en række tilfælde, f. eks. ved korttidsansættelser o. lign., vil det være vanskeligt eller umuligt for en arbejdsgiver at foretage nøjagtig opgørelse og indberetning af lønnen, 2 dage før denne skal udbetales. I disse tilfælde må arbejdsgiveren derfor selv beregne skatteindeholdelsen på grundlag af den trækprocent, der er opgjort af den centrale skattemyndighed i forbindelse med en tidligere lønudbetaling til vedkommende lønmodtager. Arbejdsgiveren vil i øvrigt ikke umiddelbart være bekendt med denne trækprocent. Der vil derfor være nærliggende fare for ophobning af differencer, som måtte reguleres i forbindelse med senere lønudbetalinger, eventuelt fra skiftende arbejdsgivere.

Ordningen vil sandsynligvis også fungere meget utilfredsstillende for de arbejdsgivere, som i særlig grad beskæftiger disse arbejdstagere. En væsentlig del af disse arbejdsgivere vil sandsynligvis høre til de kategorier, f. eks. landbrugere og håndværkere — bl. a. inden for det store byggeområde — for hvem det er særlig ønskeligt, at indeholdelsesordningen tilrettelægges så enkelt som muligt.

3. Systemet vil være meget svagt over for selv ganske små forsinkelser, som næsten uundgåeligt må opstå i en række tilfælde, og som ikke alene kan skyldes arbejdsgiveren, men også de af systemet nødvendiggjorte uhyre mange postforsendelser.

Det omfattende og forcerede manuelle arbejde med omsætning af arbejdsgiverindberetningerne til maskinel læselig form vil også gøre systemet særdeles ømfindtligt. Det må frygtes, at de nødvendige justeringer af forekommende fejl vil virke stærkt belastende for såvel arbejdsgiverne og arbejdstagerne som skattemyndighederne.

Administrationsrådets primære system synes senere forladt til fordel for et system, hvorefter der sker *en løbende central beregning — efter det kumulative princip — af en trækprocent,* der skal meddeles arbejdsgiveren til brug ved den næste lønudbetaling.

Herimod kan til dels anføres samme indvendinger som mod den egentlige centrale skatteberegning.

(1) Arbejdsgiveren skal fortsat bebyrdes med indberetningspligt for hver eneste lønudbetaling.

(2) Der vil fortsat være problemer i forbindelse med korttidsansættelser o. lign., herunder for en række byggehåndværkere m. fl., hvor der nødvendigvis i praksis må gå nogen tid, før en ny arbejdsgiver kan få tilsendt meddelelse om, hvilken trækprocent der skal benyttes.

(3) Der vil ligeledes fortsat for de ugelønnede (der ses helt bort fra særproblemer for daglønnede) være tale om knapt tilmålte frister, inden for hvilke der skal ske a) indberetning fra arbejdsgiveren, b) omsætning af indberetningen til maskinel læselig form, c) maskinel beregning af ny trækprocent og d) meddelelse til arbejdsgiveren om denne nye procent. Systemet vil med andre ord fortsat være ømfindtligt over for postale forstyrrelser o. lign.

(4) Den løbende ændring af indeholdelsesprocenten vil antagelig i en række tilfælde være til gene for en rationel tilrettelæggelse af arbejdsgivernes løn- og indeholdelsesregnskab, især hvor der anvendes teknisk avancerede løn- og bogholderisystemer, herunder EDB.

(5) Endelig er det vel også tvivlsomt, om skatteyderne ville kunne forstå og acceptere sådanne fra lønningsperiode til lønningsperiode svingende skatteprocenter.

C. Det Radikale Venstre
har stillet forslag om en ændret udformning af kildeskatteordningen, bilag 20.

Efter forslaget skal arbejdsgiverens skattetræk ske med samme procent, f. eks. 30 pct. af *brutto*lønnen. For *små* lønindkomster kan eventuelt anvendes en eller to lavere trækprocenter.

Den summariske beskatning nødvendiggør *løbende regulering med tilbagebetaling eller yderligere opkrævning af skat.* Reguleringen af trækskatten skal ske på grundlag af en månedlig kumulativ skatteberegning i EDB-centralen, der i princippet skal omfatte både A-skatteydere og B-skatteydere.

Til brug for den løbende korrektion af skattetrækket skal arbejdsgiveren hver måned eller hver 4. uge til EDB-centralen indsende oplysning om indkomst og skattetræk for de enkelte lønmodtagere med angi-

velse af personnummer. I EDB-centralen foretages på grundlag af de dér registrerede oplysninger om fradrag og B-indtægt m. v. en beregning af den skat, der skal svares for den pågældende måned, idet der tages hensyn til den skat, der er beregnet for tidligere perioder i året.

Har skattetrækket været for stort, tilbagebetales det overskydende beløb efter den løbende skatteberegning. Det kan ske direkte til skatteyderne pr. postanvisning eller ved indsættelse på skatteyderens girokonto eller konto i pengeinstitut. Det kan også — hvis det findes hensigtsmæssigt — ske gennem arbejdsgiveren, f. eks. ved kuvertudlevering. Har skattetrækket været utilstrækkeligt, sendes en postopkrævning til skatteyderen. Både ved tilbagebetaling og ved ekstraopkrævning foregår arbejdet maskinelt.

Samtidig med reguleringen af skattetrækket udskrives i EDB-centralen en opgørelse til den enkelte skatteyder med oplysning om akkumuleret indtægt og skat, seneste periodes A-indtægt, skattetræk og skattereguleringsbeløb. Ved at sammenholde oplysningerne med den fra arbejdsgiveren modtagne lønseddel skal skatteyderen kunne kontrollere såvel skatteberegningen som de ved denne anvendte oplysninger.

Til brug for den løbende kumulative skatteberegning skal skatteyderne én gang årligt med angivelse af navn og adresse, personnummer og opholdskommune, meddele oplysning til EDB-centralen om familiestatus, størrelse og art af fradrag, B-indkomst samt evt. gironummer, kontonummer i pengeinstitut el. lign. Når registreringen (indkodningen) af oplysningerne har fundet sted, får skatteyderne ved en udskrift meddelelse herom.

Efter forslaget synes der ikke at skulle foretages en egentlig forskudsligning, hvor skattemyndighederne foretager en bedømmelse af skatteydernes forventede indkomstforhold.

Som nævnt skal den kumulative skatteberegning ske for A-indkomst og B-indkomst under ét. Det sker ved, at en skønnet B-indkomst for hele året medtages med $^1/_{12}$ pr. måned. Forslagets pkt. 2.2.1. synes at tyde på, at der ved den kumulative skatteberegning måned for måned også skal tages hensyn til B-indtægtens *faktiske* størrelse og fordeling.

Den samlede foreløbige A- og B-skat opkræves altså — hvor den overstiger eventuelt skattetræk — månedligt ved udsendelse af et giroindbetalingskort med påført beløb svarende til månedsskatten med fradrag af evt. trækskat af A-indkomst.

Den centrale skatteberegning med korrektion af et allerede foretaget summarisk skattetræk muliggør, at beregningen kan omfatte al A-indtægt. Men der vil blive vanskeligheder ved omregningen af indtægter af engangsmæssig natur til årsindkomst. I øvrigt skal anføres:

1) Efter den skitserede ordning har man to kanaler til lønmodtageren, én med summarisk skattetræk og én med regulering. Reguleringen sker *efterfølgende* i forhold til arbejdsgiverens skattetræk. Dette står i modsætning til, hvad der gælder ved den egentlige kumulative skatteberegning, der finder sted *inden* skattetrækket. Forslaget er for så vidt ikke kumulativt. Det ville være rigtigere at sige, at der her er tale om en løbende *regulering* af skatteindbetalingen med en tilnærmet kumulativ virkning.

Skal der arbejdes med én fælles trækprocent for alle og anvendt på bruttoindkomsten, så må der i praksis *ske regulering af skattetrækket for alle.* Det beror på, at skatteydernes indtægtsniveau er forskellige, og at den enkeltes indkomst kan variere indenfor året. Endvidere vil fradragene, herunder personfradrag, være forskellige fra skatteyder til skatteyder, og der er variationer i den kommunale beskatning.

2) Hvis den fælles trækprocent skal dække, bliver det summariske skattetræk meget for stort for de lavere indkomster.

Det kan være en hård belastning for disse lønmodtagere at skulle stå i forskud med skatten (indtil 2 mdr.), og det vil nok under alle omstændigheder føles meget utilfredsstillende.

Der peges i forslaget på muligheden af at anvende en eller to lavere procentsatser for de lavere indkomster. Denne differentiering i procentsatsen måtte alene bygge på lønindtægtens størrelse hos den enkelte arbejdsgiver uden hensyn til, om skatteyderen har andre indtægter, og der kunne ikke tages hensyn til skatteyderens individuelle fra-

drag. Hvis arbejdsgiveren skal anvende en række forskellige indeholdelsesprocenter, vil de eventuelle fordele for arbejdsgiveren formindskes.

3) Den omstændighed, at den foreslåede regulering vil være ca. 2 mdr. forsinket, betyder et væsentligt brud på den samtidige beskatning efter det kumulative princip og vil kunne medføre „uforståelige" skattetilbagebetalinger eller -opkrævninger som følge af indkomstsvingninger. Krav om efterbetaling kan f. eks. fremkomme samtidig med, at den pågældende skatteyders indkomst af den ene eller anden grund er gået væsentligt ned.

4) Det er et led i skitsen, at de oplysninger, der skal bruges i EDB-anlægget, i væsentligt omfang skal meddeles af skatteyderne selv. Det gælder således eventuelle B-indtægter og fradrag i indkomsten. Det vil næppe være forsvarligt at undlade kontrol med sådanne oplysninger, og det må blive skattemyndighederne, der skal udføre dette arbejde. På dette punkt vil ordningen derfor ikke komme til at adskille sig væsentligt fra lovens system, hvor skattemyndighederne før indkomstårets begyndelse skal foretage en forskudsligning af fradrag og B-indtægter og sørge for at få fradragene påført skattekortene.

5) I praksis kan man formentlig heller ikke efter den radikale skitse undlade undersøgelse af tilfælde, hvor der ikke indgår A-skat fra lønmodtageren. Der kan jo være tale om fejl på grund af manglende indbetalinger, forkert CPR-nr. el. lign.

6) De mange reguleringer vil stille store krav til postvæsenet og vil kunne være til betydelig ulejlighed for skatteyderne. Det må vel indebære, at den overvejende part af skatteyderne får girokonto eller konto i et pengeinstitut.

D. Andre muligheder for regulering.

Det er i *loven* forudsat at kildeskattens administration i størst mulig udstrækning skal baseres på anvendelse af EDB. Grundlaget herfor er et *centralt skatteyderregister* med alle de for beskatningen nødvendige oplysninger. Det vil derfor, uden hensyn til hvordan man i øvrigt beregner og gennemfører skattetrækket hos arbejdsgiverne, være muligt løbende eller periodisk at kontrollere og eventuelt regulere det for den enkelte periode foretagne skattetræk.

Denne løbende beregningskontrol kan foretages efter det kumulative princip, men også foretages efter andre retningslinier, hvis det findes hensigtsmæssigt.

Den kumulative skatteberegning er altså ikke kun „forbeholdt" de foran nævnte systemer.

I lovens system er man imidlertid frit stillet med hensyn til, om man straks eller senere vil have kumulativ beregningskontrol, og i hvilket omfang man vil regulere skattetrækket.

En regulering af allerede foretagne skattetræk har som anført om Det Radikale Venstres forslag — i modsætning til, hvad der gælder ved en egentlig kumulativ skatteberegning *inden* skattetrækket — den ulempe, at indkomstsvingningerne i årets løb vil kunne medføre skattereguleringer, selvom trækskatten, når henses til den endelige årsindkomst, er korrekt. Der kan derfor blive tale om tilbagebetaling af skat, samtidig med at indtægten er stigende, eller om yderligere skatteopkrævning, samtidig med at indtægten er gået ned. Skatteyderne vil næppe kunne billige sådanne konsekvenser.

Hertil kommer, at en løbende eller hyppig regulering under de nuværende forhold vil stille store krav om postforsendelser m. v., og regulering bør vel derfor kun ske, hvor der er tale om mere væsentlige afvigelser mellem trækskatten og den „rigtige" skat.

Ved bedømmelsen af behovet for løbende eller periodisk maskinel regulering af skattetrækket må også haves for øje, at man ikke hermed har skabt sikkerhed for, at der bliver overensstemmelse mellem den regulerede trækskat og slutskatten. Det gælder jo for alle systemerne, at de individuelle fradrag, som lønmodtageren har fået ved skatteberegningen, ikke nødvendigvis behøver at være de rigtige. Dette vil først vise sig, når året er gået. Det kan også tænkes, at den skattepligtige har haft indkomst, som ikke er blevet beskattet, og som kommer frem ved slutskatteberegningen.

Et system, hvorefter den løbende kumulative skatteberegning sker *efterfølgende*, og hvor der altid i forbindelse hermed skal foretages en regulering af skattetrækket med tilbagebetaling eller efterbetaling, synes ikke

at være nødvendigt ud fra hensynet til at opnå en rimelig overensstemmelse mellem skattetræk og slutskat, men det kunne måske — jfr. nedenfor — overvejes at gennemføre en ordning med f. eks. kvartårlige kontrolberegninger, og således at der kun foretages regulering, hvor der er særlig store afvigelser.

Når man skal tage stilling til, om der ved kildeskatten skal indgå en regulering for alle skatteyderne *inden for årsperioden*, bør dette naturligvis ske under afvejelse af, om der herved opnås væsentlige fordele for skatteyderne i sammenligning med lovens system, hvor reguleringen principielt finder sted i forbindelse med den *årlige* slutskatteopgørelse.

Man må herved være opmærksom på, at der i mange tilfælde af sig selv i årets løb sker en regulering derved, at hvad der i én periode eventuelt er betalt for meget eller for lidt, helt eller delvis vil blive opvejet af, at der i andre perioder har været en modsat bevægelse, således at slutresultatet, når året er gået, ikke medfører så væsentlige afvigelser fra slutskatten, at det betaler sig at ofre den ikke ubetydelige meradministration, som en hyppig, obligatorisk regulering for alle skatteydere vil medføre.

Det er sandsynligt, at differencerne for de fleste skatteydere ved slutskatteopgøret er er forholdsvis beskedne. Men det er jo først, når systemet har fungeret nogen tid, at det er muligt at se, *hvor store differencerne bliver i praksis*. Det må herved erindres, at der efter lovens system er adgang til procenttræk for skatteydere med svingende indtægter, ved særlig store indkomstudbetalinger som følge af akkordoverskud, bonusudbetaling o. lign. samt ved biindtægter.

Den mest hensigtsmæssige fremgangsmåde synes at være, at man i givet fald benytter den mulighed for regulering inden for årsperioden, der ligger i den centrale EDB-behandling, hvor man kan gøre op f. eks. kvartalsvis for den enkelte skatteyder. Det vigtige er, at man ikke på forhånd *afskærer* sig fra at kunne foretage sådanne reguleringer. Ved det system, der tænkes opbygget ved samarbejde med de kommunale skattemyndigheder, er mulighederne for benyttelse af en reguleringsmekanisme fastholdt.

Bilag 44.

ERHVERVENES FÆLLESUDVALG OM SKATTESPØRGSMÅL

Den 5. december 1967.

Erhvervenes fællesudvalg om skattespørgsmål, der er nedsat af Danmarks Rederiforening, Grosserer-Societetets Komité, Håndværksrådet, Industrirådet og Provinshandelskammeret, henstiller herved til folketingsudvalget at tage lovforslagets kapitel 5 om beskatning af overført indkomst under særlig overvejelse.

Efter forslagets § 10, stk. 1, skal personer betale indkomstskat af indkomst, som er overført til 1968 „ved ændring af fremgangsmåden ved indkomstopgørelsen eller ved andre foranstaltninger knyttet til regnskabsførelsen eller indkomstopgørelsen, f. eks. formindskelse af afskrivninger på driftsmidler og varelagre".

Det er fællesudvalget opfattelse, at denne formulering er alt for vidtgående. En formindskelse af nedskrivninger på driftsmidler og varelagre vil ofte være en ganske normal og sund disposition i regnskabsår, hvori indtægten er gået tilbage, og netop i denne situation vil det være urimeligt at lægge en ekstra skattebyrde på virksomhederne ved at beskatte de mindskede nedskrivninger.

Specielt må det nævnes, at med hensyn til afskrivning på driftsmidler fører vort degressive saldoafskrivningssystem nødvendigvis til, at hvis der i et enkelt år ikke foretages væsentlige nyanskaffelser, vil det maksimale afskrivningsbeløb blive lavere end i det foregående år selv med anvendelse af uændret afskrivningsprocent. Hvis en sådan nødvendig nedgang indtræder i 1968, skal nedgangen ifølge lovforslaget beskattes som overført indkomst, hvilket forekommer ganske urimeligt. Det er muligt, at det ikke har været tanken at beskatte i disse tilfælde, men efter forslagets ordlyd og motiver er dette ikke udelukket. Den usikkerhed, som den anvendte formulering medfører, er utilfredsstillende for erhvervslivet, som derfor må henstille, at den fjernes.

Forslagets § 10, stk. 2, kræver endvidere beskatning som overført indkomst af udlodning eller udbetaling i 1968 af løn, tantieme o. lign. fra aktieselskaber ud over, hvad der efter selskabets hidtidige forhold må anses for normalt. Fællesudvalget må nære betænkeligheder ved således at beskatte indkomster på grundlag af dette ofte højst usikre skøn over, hvorvidt de i de konkrete tilfælde har kunnet anses for normale. Det må på forhånd anses for udelukket, at man kan give klare retningslinjer for praktiseringen af en sådan bestemmelse, og den vil derfor føre til megen usikkerhed og til adskillige problematiske sager for ligningsmyndighederne samt for landsskatteretten og domstolene.

Under hensyn til de anførte urimeligheder og den betydelige usikkerhed, der knyttes til beregningen af de beløb, der er foreslået beskattet som overført indkomst, skal fællesudvalget henstille, at man for 1968 alene beskatter den såkaldte overskydende indkomst efter reglerne i forslagets kapitel 6, men lader forslagets kapitel 5 udgå.

Ejler Rasmussen.

/ Jacob la Cour.

Til folketingsudvalget vedrørende lovforslag
nr. 48 til lov om ikrafttræden af kildeskatteloven.